

MIMESIS RY

UTO

PIA

1/2023
KIRJE / MUISTI

Utopia 1/2023

Julkaisija:

Turun yliopiston kotimaisen kirjallisuuden ja yleisen kirjallisuustieteen
ainejärjestö Mimesis ry

Päätoimitus ja taitto: Matilda Kirvelä & Selma Hopsu

Painopaikka: X-Copy, Turku

Painos: 60 kpl

Toimitus:

Elina Salonen, Augusta Sarmiala & Joel Suontama

Kannet: Pyry Ruonavaara

Kuvatiedot:

Venla Wallinmaa s. 4

Pyry Ruonavaara s. 5, 27

Selma Hopsu s. 11

Kirjoittajien kotialbumit.s. 9, 10, 12-16

Ville Kivelä (CrossFace, – Dreicandle Captures. 2023) s. 25

Johanna Ahonen s. 30, 31

Aino Kuusinen s. 33, 34

Matilda Kirvelä s. 37

4

PÄÄKIRJOITUS

MATILDA
KIRVELÄ &
SELMA HOPSU

5

TÄRKEITÄ
MUISTIINPANOJA

PYRY RUONAVAARA

6

PUHEEN-
JOHTAJALTAJUTTA
PIRTTIJÄRVI

7

KOPOTERVEISET

HENNA HURME &
MATILDA
KIRVELÄ

8

KIRJEEN-
VAIHTAJILTAOLIVIA
LAITINEN &
RUUSU AHONEN

12

HALLITUS-
ESITTELYMIMESIS RY:N
HALLITUS

17

PAHAN MIELEN
KIRJOITTA-
MISESTAAUGUSTA
SARMIALA

18

TAHTOISIN
SANANI
TAKAISINMAIJA
HYVÄRINEN

19

KIRJEKAVERI
2023

20

MUISTIINPANOJA
VUOSILTA 2017-
2018

JOEL SUONTAMA

25

RAKKAALLE
TUNTEELLENI

VILLE KIVELÄ

26

KOKO
MAAILMA TAI
EI MITÄÄNMATILDA
KIRVELÄ

28

VAALEANSININEN
TAULU

TUULI KUNNAS

29

SCIFIN
VALTAKUNTASHIMO
SUNTILA

32

KIRJEISSÄ
KAIKU IHMINEN

AINO KUUSINEN

35

KUINKA
RAKKAUSKIRJE
KIRJOITETAAN

SELMA HOPSU

37

MEILLÄ OLI
HETKIMATILDA
KIRVELÄ

KIRJE/MUISTI

Utopian toimitus valitsi ensimmäisen kerran lehden kolmivuotisessa historiassa asettaa lehden teemaksi kaksi sanaa rinnakkain. Tätä numeroa tehdessä toimitusta ja kirjoittajia kiinnosti tutkailla omia merkintöjään sekä pohtia kirjoittamisen merkitystä muistille. Joel Suontama perkaa jutussaan vuosien takaisia puhelinmuistiinpanoja, Aino Kuusinen avaa oman isoäidin kirjeiden lukemis- ja käänösprosessissa heränneitä ajatuksiaan ja Maija Hyvärinen puolestaan toivoo sanojaan takaisin.

MATILDA KIRVELÄ

Franz Kafka kävi vuosien ajan kirjeenvaihtoa tsekkiläisen toimittaja-kirjailijan Milena Jesenskan kanssa ja kirjoitti mielitetylleen muun muassa näin: *I am constantly trying to communicate something incommunicable, to explain something inexplicable, to tell about something I only feel in my bones and which can only be experienced in those bones.* Mielestäni lainaus kuvaa hyvin muistiinmerkitsemisen vaikeutta ja kauneutta. Kirjoittaminen on jatkuvaa yritystä olla tarkempi ja päästä johonkin pidemmälle ja syvemmälle. Täydellinen lause ei ehkä olekaan kirjaimellinen täydellinen lause, vaan toistuvaa pyrkimystä ja janoa löytää se. Hienous piilee siinä, että yrittäminen saa jatkaa loputtomiin.

Teemaan sopivana lukuvinkkinä annan Karl Ove Knausgårdin *Taisteluni*-sarjan, jota suosittelen melkein aina tilaisuuden tullen. Teoksia voi kritisoida monestakin syystä, mutta Knausgårdin lauseet ovat omaa luokkaansa ja *Taisteluni* herättää ajattelemaan muistia: sen valikoivuutta ja vaikeutta. Muistiinmerkitsijäsuosikkini on Eeva Kilpi, jonka päiväkirjoista löytyy lohtua ja oivalluksia suunnilleen jokaiseen tilanteeseen ja tunteeseen.

SELMA HOPSU

Puhelimen muistiinpanot ensin ilahduttavat ja sitten masentavat. Sekalaisissa sanoissa ja irtonaisissa lauseissa on jotain samalla tavalla riemastuttavaa kuin Google Kääntäjän luomissa hassuissa lauseissa tai vappupalloissa: ohutta ja nopeasti lytistyvää. Toisaalta vuosien takaiset tarkat havainnot nostavat pintaan surun siitä, miten paljon on vain pakko unohtaa. Kaikkea ei voi mitenkään tallentaa.

Meidän elämistämme tallentuu enemmän asioita kuin koskaan aikaisemmin, mutta tämän tiedon arvo on vielä mysteeri. Kirjeet ovat kadonneet sukupuuttoon ja mailit aikanaan bittiavaruuteen, valokuva-albumin virkaa toimittavat puhelimen 7000 kuvaa, jotka pitäisi joskus käydä läpi. Se ei kuulosta yhtä romanttiselta kuin nippu kellastuneita kirjeitä.

Olen kirjoittanut puhelimeen sekavien muistiinpanojen lisäksi myös lauseita, jotka saavat ikään kuin ajatuksen tai tunteen ilmasta kiinni. Jos alkaa kaivaa esiin kynää, paperia tai tietokonetta, on hetki jo ohi. Päiväkirjaan kirjoittamiseni ei ole koskaan onnistunut olemaan niin rehellistä ja yleisöstä piittaamatonta kuin mitä nuo pienet ajatukset ovat.

Kirjoittaminen antaa mahdollisuuden laajentaa muistia ja aikaa. Kirjoittamalla voi luoda itsestään vajavaisia ja sirpaleisia varmuuskopioita. Siten vuosia myöhemmin saattaa löytää muistiosta henkilön, joka on joskus ollut. On kiinnostavaa, osaako sen tyyppin kohdata lempeydellä, vai herättävätkö tekstit kirvelevää myötähäpeää.

tärkeitä muistiinpanoja

idiksiä:

- hiace vs hilux väittely
- ✗ cars fancam tiktok
- keittokirja (keitto as in viina)

- lakanat

- pyykit

- roskat

- tiskit

- leipä

- 14.50 noide
bussy

aamulla ennen
lähtöä:

- vie roskat 15 min
- tiskaa loput 30 m
- pakkaa alkkareitz
15 min
- aamupala 30 min
- pue yms. 30 min
- matka 15 min

= 2 h 15 min

juna 6.55
→ herätys 4.30

ÄLÄ MYÖHÄSTY!
~~~~~

ASUIDEOITA

- NAAMIAISIIN
- PITBULL
- REIVI-DRACULA
- ANTTI HOLMA
SAATANANA

"nopee ja

virtaviivanen

täsmäinstrumentti"

(Martti, Cars)

TO DO:

- to do - lista
- uusi sertralini resepti

PUHEENJOHTAJALTA

KOLME- VUOTIAALLE MIMESIKSELLE

JUTTA PIRTTIJÄRVI

Mimesiksen ensimmäisten vuosijuhlien lähestyessä olen alkanut miettimään ainejärjestömme kolmi-vuotista taivalta, mikä on monien muiden ainejärjestöjen historiaan verrattuna vielä hyvin lyhyt ajanjakso. Silti muistikuvat Mimesistä edeltäneistä ajoista tuntuvat lähes toiselta elämältä: osittain siksi, että olen muuttunut paljon ihmisenä, mutta myös siksi, että Sirkkalan kampuksesta ja niin Keltsinä kuin Mimesiksenäkin tunnetusta humanistien biletalosta luopuminen aiheutti kirjallisuuden opiskelijoiden jokapäiväisessä ympäristössä radikaalin muutoksen.

Koska väliin mahtui pari vuotta etäaikaa ja liian pitkältä tuntuva Arcanumin remontti, jonka aikana meitä palloteltiin rakennuksesta toiseen, muodostui eräänlainen juurettomuuden tunne normiksi. Vasta nyt, kun olemme päässeet järjestämään ensimmäisiä tapahtumiamme Arcanumin upouusissa opiskelijatiloissa, tuntuu, että meillä on taas paikka, johon voimme juurtua: paikka, jossa voimme olla yhdessä ja luoda legendaarisia opiskeluajan muistoja.

Itse olen viettänyt kuluneen lukukauden pedagogisten parissa enkä ole päässyt käymään yhtäkään kurssia Arcanumin tiloissa. Eräänä päivänä mentyäni muuten vain opiskelemaan Arcanumille huomasin ilokseni, miten paljon tuttuja naamoja käytävillä liikkui. Yllätyin siitä, miten paljon juuri tällaista jokapäiväistä yhteisöllisyyttä olenkaan kaihannut. Opiskelijaidentiteetin kannalta tunnelma on täysin eri kuin silloin, kun opiskelee yksin kotona tai jonkun muun tiedekunnan rakennuksen tiloissa.

Kun muistelen fuksivuottani ja toimintaani entisen yleisen kirjallisuustieteen ainejärjestö Prometheus ry:n juhlavastaavana, on hämmentävää huomata, kuinka kaukaiselta toiminta kahtena pienenä kirjallisuusainejärjestönä tuntuu. Fuksivuoteni ajatukseen yhteisen ainejärjestön luomisesta suhtauduttiin osittain varauksella ja osittain tarpeena luoda kirjallisuudenopiskelijoiden välille vahvemmin yhteisöllisyyttä. Itse olin alun alkaenkin muutoksen puolella, vaikka ymmärsin myös minua akateemisesti vanhempien opiskelijoiden kannan siitä, että vanhasta ja tutusta luopuminen voi tuntua pelottavalta ja surulliselta.

Nyt kun myös oppiaineemme ovat siirtyneet yhteisiin perusopintoihin, on vaikea ajatella, että kaksi erillistä kirjallisuusainejärjestöä enää toimisi. Yhtenä Mimesiksen perustajajäsenistä muistan, miten suuri homma uuden ainejärjestön luominen oli, mutta olen hyvin kiitollinen siitä, että se työ saatiin tehtyä. Ainejärjestötoiminnalle on luonnollista muuttaa aina hieman muotoaan kunkin hallituskokoonpanon myötä, ja olenkin kiitollinen siitä, että meillä on vuodesta toiseen ollut ihania hallituslaisia, jotka ovat olleet valmiita ottamaan vastuuta Mimesiksen luomisesta. Nämä kolme vuotta ovatkin olleet jonkinlaista tasapainottelua vanhojen perinteiden säilyttämisen ja uuden luomisen välillä – ja mielestäni olemme onnistuneet siinä. Toivon, että myös jäsenistölle on välittynyt kuva Mimesiksen peruskivistä, joiden päälle voimme tulevaisuudessa jatkaa rakentamista. ☺

KOULUTUSPOLIITTISET TERVEISET

VIHDON VALMIS ARCANUM

 HENNA HURME & MATILDA KIRVELÄ

Kevätterveisiä kopoilta!

Kulunut vuosi on ollut myllerryksen aikaa oppiaineissamme. Arcanumin remontti on vihdoin tullut päätökseen ja henkilökunta on vaihtunut tiuhaan tahtiin. Myös yliopiston talouden tasapainotussuunnitelma on kummitellut tämän vuoden koko tiedekunnan mielissä. Pitkän odotuksen jälkeen myös Arcanumin kirjasto on vihdoin avattu nyt, kun humanistisen tiedekunnan aineistot on siirretty Teutorilta Arcanumille.

Alkuvuodesta ensimmäisen vuoden opiskelijat valitsivat pääaineensa. 15 opiskelijaa valitsi pääaineekseen yleisen kirjallisuustieteen ja 8 kotimaisen kirjallisuuden. Kandidaatin tutkintonsa valmiiksi saaneita opiskelijoita kehotamme täyttämään tiedekunnan kandipalautteen, koska palautteen jättäjien määrä vaikuttaa oppiaineiden rahoitukseen.

Päivi Lappalaisen eläköidyttyä kotimaisen kirjallisuuden toinen professuuri muuttuu kirjallisuuden ja luovan kirjoittamisen yhteiseksi tenure track -professuuriksi. Koneen säätiön lahjoittaman kolmivuotisen ja siitä mahdollisesti jatkuvan professuurin keskeisenä tehtävänä on mahdollistaa luovan kirjoittamisen syventävät opinnot.

Yliopisto on ottanut käyttöön opiskelijoiden arkea helpottavan Tuudo-sovelluksen. Tuudosta opiskelija näkee lukujärjestyksensä, voi ilmoittautua kursseille, asioida kirjastossa ja löytää opiskelijaravintoloiden ruokalistat.

Nyt suuntaamme rentoutumaan kesälaitumille, tavataan taas syksyllä!

Yleisen kirjallisuustieteen
koulutuspoliittinen vastaava Henna Hurme &
kotimaisen kirjallisuuden
koulutuspoliittinen vastaava Matilda Kirvelä

KIRJEEN- VAIHTAJILTA

Utopian toimitus lähetti pullopostia Mimesiksen vaihto-opiskelijoille Olivia Laitiselle ja Ruusu Ahoselle. Saimme vastaukseksi kaksi kirjettä, joissa korostuvat uskaltaminen ja uusien näkökulmien avautuminen.

OLIVIA LAITINEN & RUUSU AHONEN

**Kirje sinulle, jota isot
elämänmuutokset pelottavat**

OLIVIA LAITINEN

Reilu vuosi sitten pohdin kuumeisesti vaihtoon hakemisen plussia ja miinuksia. Päällimmäisenä ajatus vaihtoon lähdöstä enemmän pelotti kuin innosti. Olen tottunut pysyttelemään tuttujen raamien sisäpuolella ja tukeutumaan muihin ihmisiin. Vieraseen maahan yksin muuttaminen tuntui siis lähes mahdottomalta ajatukselta. Lopulta juuri pelko taisi kuitenkin olla suurin syy vaihtohakemuksen täyttämiseksi. Päätin, että nyt loppuu se mukavuusalueen sisällä pysyttely.

On normaalia pelätä muutosta, koska tuttu on turvallista. Minua pelottaa jo ihan vain ravintolassa uuden ruoan tilaaminen. Ilman muutosta ei kuitenkaan voi myöskään saavuttaa mitään uutta. Lohduttavaa on, että usein ajatus on pelottavampi kuin toteutus. Lentokentällä pelko oli jo muuttunut innostukseksi. Pelottavinta oli päätöksen tekeminen – kaikki muu sen jälkeen on ollut yllättävän helppoa. Olen vaihdossa Iso-Britanniassa, Worcester-nimisessä melko pienessä kaupungissa. Osasy juuri tänne hakemisessa oli se, että pienempi kaupunki tuntui turvallisemmalta kuin suuri kaupunki. Nyt täällä hetken oltuani luotan jo siihen, että pärjäisin hyvin yksin missä tahansa kaupungissa. Olen kuitenkin onnellinen siitä, että tulin juuri tänne, koska

täällä olen kohdannut juuri nämä ihmiset, joiden kanssa saan tämän kokemuksen jakaa. Ihmiset täällä on ehdottomasti vaihdon paras asia, sillä heiltä olen oppinut jo kahden kuukauden aikana paljon sekä itsestäni että muista.

Ympäristön täydellinen muutos osoittautui kasvun alustaksi. Täällä olen joutunut kohtaamaan itseni silmästä silmään useammin kuin koskaan aiemmin elämäni aikana. Se on tarkoittanut myös omien pimeiden ja kivuliaiden puolien kohtaamista. Ilman muutosta tulee helposti sokeaksi myös itselleen. Omaa elämää on helppo elää päivästä toiseen samoja kaavoja toistaen. Kun repäistään pois tutusta ympäristöstä, ne kaavat tulevat yhtäkkiä näkyviksi. Useat mukavuusalueeni kaavat ovat oikeastaan aika haitallisia.

Tänne lähteminen on ollut paras päätös, jonka olen elämässäni tehnyt. Se on ollut myös rohkein päätös, jonka olen elämässäni tehnyt. Ehkä jollekulle se kertoo siitä, etten ole tähän mennessä ollut kovinkaan usein rohkea. Ehkä joku toinen ymmärtää, miten paljon uskallusta lähteminen vaati. Ilman tänne tulemistä en olisi ehkä koskaan täysin nähnyt itseäni. Eräs ystäväni tiivistä asian kauniisti. Hän kertoi, miten on usein sanonut tutuilleen Kanadassa

muuttuneensa kuin uudeksi ihmiseksi täällä oleminen aikana. Hän kuitenkin jatkoi asiaansa sanomalla, ettei se oikeastaan pidä paikkaansa. Hän on edelleen sama ihminen kuin tänne tullessaan, mutta nyt vain *enemmän se, joksi hänen on aina ollut tarkoitus tulla.*

Lupaani, että mukavuusalueelta poistuminen kannattaa aina. Eikä sen tarvitse tarkoittaa välttämättä toiseen maahan muuttamista. Tilaa ravintolassa annos, jota et ole ennen maistanut. Tee tänään joku arkinen asia täysin toisin kuin yleensä. Erityisesti haluan kuitenkin osoittaa tämän kirjeen sinulle, joka haluaisit lähteä vaihtoon, mutta samalla ajatus pelottaa.

*Mä uskon sataprossaa siihen,
että sä varmasti pärjääät.
Uskalla lähteä. <3*

"This train is for London, Waterloo"

RUUSU AHONEN

Olin vaihdossa Englannissa, Eghamissa syysluku-kauden 2022. Yliopistoni oli Royal Holloway University of London, joka sijaitsee puolen tunnin junamatkan päässä Lontoon keskustasta. Egham on pienen pieni kaupunki Lontoon reunamalla, jonka huomattavin ilmentys oli upea oranssinpunainen linnamainen yliopisto, jonka päärakennus muistutti tosielämän Tylypahkaa. Oli upea kokemus saapua ensimmäistä kertaa yliopistolle syyskuun alussa, kun vihreiden nurmikenttien keskellä kohosi aivan samanlainen todellinen linna, jonka kuvia katselin tammikuussa etsiessäni vaihtokohteita. Vaihtoon pääseminen juuri tähän suosikkikohteeseeni oli ollut suuri unelmani. Asuin yliopiston päärakennuksessa, Founder's Buildingissa. Suomesta poiketen Englannissa suurin osa opiskelijoista asuu yliopiston asuntoloissa, joita Royal Hollowayssakin oli todella monia. Kampuksella asuminen oli hienoa, koska pystyin hyvin luonnollisesti tutustumaan ihmisiin, kuten "corridorissa" asuviin kämppeiksi, joiden kanssa jaoin "pantryn" (jossa aina keittelin nuudeleita) ja muissa kerroksissa asuviin opiskelijoihin, joiden kanssa vietettiin aikaa esimerkiksi kirjastossa ja "common roomissa".

Common roomissa vietetyt hetket iltaisin kuuluivatkin vaihtoni ikimuistoisimpiin kokemuksiin. Oli todella hauskaa ja kiinnostavaa tutustua eri puolilta maailmaa kotoisin oleviin ihmisiin ja myös tietenkin paikallisiin englantilaisiin. Royal Holloway on hyvin kansainvälinen yliopisto, jossa oli paljon vaihtareita, sekä ulkomailta muuttaneita koko tutkinnon suorittajia. Maksullinen yliopisto sai kuitenkin muistamaan, kuinka hieno etuoikeus on suomalainen maksuton koulutus. Suomesta poikkeava small talk-kulttuuri oli minusta hauskaa ja kesti jonkin aikaa oikeasti sisäistää että "how are you" -kysymykseen ei oikeastaan odoteta mitään kummempaa vastausta. Oli myös ihanaa, kun kaupantäti kutsuu sanoilla "darling" tai "love".

Yliopistoalueella oli kaksi omaa yökerhoa, joissa järjestettiin viikoittain useita bileitä, aina maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin. Suurin osa kampuksella asuvista kävi näissä bileissä ja ihmettelenkin hieman opiskelijoiden kykyä jaksaa bileitä niin paljon. Toisaalta alkoholia ei ehkä käytetty niin paljon kuin Suomessa. Itselläni oli myös pienoinen paine osallistua kaikkeen mahdollisimman paljon ja kävinkin syksyn aikana tosi paljon juhlimassa. En silti kadu yhtään ikimuistoista iltaa, jolloin

lähdin ulos, enkä myöskään yhtään matkustamiseen tai kokemuksiin kulutettua euroa. Paras tapa saada ystäviä ulkona käymisen lisäksi olivat societies, eli kerhot, joita oli yliopistolla lukemattomasti erilaiseen vapaa-ajanviettoon. Kuuluin itse Dance societyyn ja Harry Potter -societyyn, josta sainkin parhaat ystäväni. Harry Potter society teki esimerkiksi matkan Royal Albert Halliin katsomaan Harry Potter in the Concert -elokuvaesitystä jota säesti orkesteri.

Tällä matkalla pankkikorttini ei toiminut, jolloin societyn johtaja tarjoutui auttamaan minua bussimatkan maksussa, minkä myötä aloimme keskustella bussissa ja meistä tuli ystäviä. Hänen kanssaan kävin Lontoossa, musikaalissa, keikalla, Liverpoolissa, tanssitunneilla, bileissä sekä opiskelijaruokaloissa syömässä. Hänen kanssaan koin parhaat hetkeni vaihdossa ja nukuin vaihtoni viimeiset kolme yötä hänen huoneessaan, kun vuokrasopimukseni päättyi hieman ennen paluulentoani.

Hengailin common roomissa myös erään poikaporukan kanssa, johon kuului myös kaksi new-yorkilaista poikaa. Toinen heistä kertoi aina mieluusti tarinoita, esimerkiksi WTC-tornien iskuista, joita hänen vanhempansa olivat olleet todistamassa. Keskiviikkoisin kokoonnuttiin läheiseen publiin Packhorseen, jossa oli karaokeilta. Ilmasto oli sen verran lämpimämpi, että vielä joulukuun alussa istuskelimme terassin ulkopöydillä. Englannissa ei myöskään todellakaan satanut niin paljon kuin olin luullut ja käytin sateenvarjoani vain kaksi kertaa syksyn aikana, vaikka ilma oli muuten yleensä kostea tai sumuinen. Matkustaminen oli helppoa ja kävin Lontoon lisäksi päiväreissuilla Brightonissa ja Liverpoolissa.

Englannissa oli myös yliopistoruokaa, jota sai edullisesti jos asui kampuksella. Ruoka oli hyvää, mutta pääasiassa epäterveellisempää kuin Suomessa ja vaihtoni loppua kohden aloinkin huomata vaikutuksen virkeydessäni, kun tuli syötyä kasviksien ja muun tuoreen sijasta paljon valmisruokia. Muutenkin ruokakulttuuri oli epäterveellisempi kuin kotona. Toinen asia, josta en pitänyt, olivat suihkut, joista tuli vettä vähäisellä paineella ja veden lämpenemistä piti aina odotella tosi kauan. Ikävöin myös saunomista ja suomalaisia herkkuja, kuten suklaata ja irtokarkkeja, sillä englantilainen suklaa oli minusta muovisenmakuista ja irtokarkkeja näin varmaan yhdessä kaupassa koko syksyn aikana. Soke- rin sijasta britit söivät tosi paljon sipsejä, polttivat pilveä ja sähkökupakkaa, myös sisätiloissa, minkä seurauksena olivat jatkuvat palohälytykset ”Englannin palonarimmassa rakennuksessa”. Palohä-

lytykset ja poistumisharjoitus aamuyöllä saivat kaikki tapahtumahetkellä tosi vihaisiksi, mutta jälkeinpäin niistä on tullut hulvattomia muistoja.

Vietin aikaani reissuja lukuunottamatta pääasiassa kampusalueella, sillä siellä oli ihan kaikkea, kuten oma kauppa, kirjasto ja ulkoilualueita. Kävin myös paljon kävelyillä läheisillä asuinalueilla ja muistelen jo nyt nostalgisesti suloisia Likusteritien näköisiä englantilaisia kotikatuja ja kiinni toisiinsa olevia taloja, jotka olivat kotoisan näköisiä etenkin iltaisin palatessani Lontoosta ja kävellessäni asemalta takaisin kampukselle.

Minusta oli myös hauskaa käydä isommassa ruokakaupassa Tescossa ja etsin sieltä aina kaikkia vähän erikoisia juttuja, joita maistaa. Varsinkin iltaisin oli tunnelmallista asua hienossa vanhassa Founder’s Buildingissa, jonka portaikossa ravasin aina neljänteen kerrokseen huoneeseeni, jonka jaoin meksikolaisen kämppikseni kanssa. Huoneen ikkunasta oli hyvä näkymä kampusalueelle ja Lontoon valot vilkkuivat horisontissa. Odottelin vaihtoni loppuun saakka innokkaasti, että olisin nähnyt kampuksella kummituksia.

Opiskeleminen oli pääasiassa hyvin samanlaista kuin Suomessa, joten englantilainen yliopisto ei ollut mikään kulttuurishokki. Halusin tietysti käydä Shakespeare-kurssin Englannissa ja olikin vaikuttavaa, miten omistautuneesti ja intohimoisesti britit suhtautuivat häneen. Sain käsityksen, että paikalliset opiskelijat tunsivat Shakespearena hyvin ja olivat lukeneet tätä jo peruskoulussa ja lukiossa. Sha-

kespeare-kurssi oli kuitenkin aika vaikea ja luimme joka viikoksi yhden näytelmän. Kokemus oli kuitenkin mielestäni sen arvoinen, että istuin seminaaris- ja mediaturkimuksen kurssia, joista kahdella katsottiin joka viikoksi jokin elokuva, joita käsiteltiin luennolla ja keskusteluosuudessa. Olin tyytyväinen neljästä kurssivalinnastani kolmeen ja vinkkini muille vaihtoon lähteville onkin perehtyä huolellisesti kurssivaihtoehtoihin ja rohkeasti tavoitella paikkaa niissä, joille eniten haluaa. Itse ajattelin kurssivalintoja aluksi eniten siitä näkökulmasta, minne pääsisin varmasti ja missä pärjäisin, mutta kurseja sai vielä vaihdettua yliopistolla.

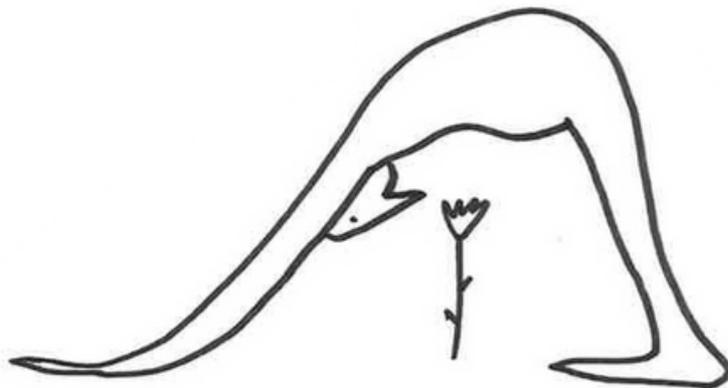
Minusta tuli vielä entistä avarakatseisempi, itsenäisempi, huolettomampi ja määrätietoisempi sen suhteen, mitä haluan ja mistä unelmoin.

Kävin hyvin paljon Lontoossa, noin kerran viikossa ja joskus enemmänkin. Vaikka yliopisto sijaitsi varsinaisesti Eghamissa, niin ajattelin koko ajan olevani oikeastaan vaihdossa Lontoossa. Rakastuin Lontoon täysin. Minusta oli ihanaa ajella metrolla paikasta toiseen ja myös kävellä pitkiä matkoja ympäri kaupunkia vain katsomassa nähtävyyksiä ja maisemia, kuten Buckingham Palacea, Tower Bridgeä, Big Beniä, West Endin teattereita, China Townia, Oxford Streetin ostosalueita... Kävin tietysti myös museoissa (jotka ovat ilmaisia!) ja monessa musikaalissa, jotka olivat lumoavia: *Lion King*, *Mamma Mia*, *Wicked*, *The Lion and the Witch and the Wardrobe* ja *Harry Potter and the Cursed Child*. Onnistuin myös saamaan moneen näistä edulliset liput

alle kahdella kymppillä.

Lempipuuhaani oli myös etsiä elokuvien kuvauspaikkoja ja muita kulttuuriin ja populaarikulttuuriin liittyviä paikkoja, kuten Abbey Roadin, Shakespeare's Globe Theaterin, Notting Hill Book Shopin ja Jack the Ripperin murhapaikkoja. Tätä kirjoittaessani minulle tulee valtava ikävä punaisia busseja, Piccadilly Circuksen suuria valomainoksia, Regent's Streetin jouluvaloja, "mind the gap" -kuulutuksia metroissa, väenpaljoutta joulun aikaan Sohoossa, Tescosta ostettuja "meal dealeja", Covent Gardenia ja Waterloo aseman ihmisvilinää aina, kun juna saapui Lontoon. Sitä tunnetta, minkä koin jatkuvasti Lontoossa, kun suurkaupunki on täynnä mahdollisuuksia ja seikkailuja. "This train is for London, Waterloo"...

Lontoosta tuli tuon kolmen kuukauden aikana minulle kolmas koti, jonne ikävöin jatkuvasti ja jonne aion palata uusille musikaali-, museo- ja kaupunkimatkailuille uudestaan. Koko kokemus ulkomailla asumisesta kasvatti minua aivan valtavasti. Mielestäni minusta tuli vielä entistä avarakatseisempi, itsenäisempi, huolettomampi ja määrätietoisempi sen suhteen, mitä haluan ja mistä unelmoin. Kyky "selviytyä" jatkuvista uusista tilanteista yksin ja ratkaista erilaisia käytännön asioita (joita koko prosessiin liittyi paljon) sekä tilaisuudet tutustua vieraalla kielellä päivittäin ihmisiin, joista en tuntenut ketään etukäteen, saivat tämän aikaan. Myös usko omaan kykyihini vahvistui, kun huomasin, miten osaan liikkua esimerkiksi Lontoon suurkaupungissa, suunnitella ja toteuttaa matkan Dubliniin ja Edinburghiin, tai löytää huumoria tilanteessa, jossa juoksemme kiinni turistibusseja Liverpoolin Penny Lanessa junalakon myöhästyttäminä. Koko kokemus oli valtava seikkailu täynnä upeita muistoja, joista olen sydämeni pohjasta kiitollinen. Rohkaisen kaikkia hakemaan vaihtoon, jos yhtään siitä haaveilee! ☺

HALLITUSESITTELY

Mimesis ry:n hallitus esittäytyy sanoin ja kuvin
Utopian toimituksen esittämiin kysymyksiin:

1. Kuka olet?
2. Mitä teet hallituksessa
3. Kenen kanssa haluaisit käydä kirjeenvaihtoa?

Jutta Pirttijärvi

1. Olen Jutta, neljännen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Toimin puheenjohtajan toista kautta, hallitustoimintaa olen tehnyt koko opiskeluaikani.
3. Kirjeenvaihtoon valitsisin varmaan jonkun romantiikan ajan runoilijan ihan sen takia, että saisin hienoja kalligrafialla kirjoitettuja melodramaattisia runoja rakkaudesta, kuolemasta ja kaikesta sen välillä.

Emilia Soramäki

1. Olen Emilia, aika monennen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Toimin varapuheenjohtajana ja digivastaavana.
3. Pedro Pascalin.

Senja Rantala

1. Moi! Oon Senja, toisen vuoden yleisen pääaineopiskelija :)
2. Hoidan pääasiassa vain sihteerin hommia, mutta yritän myös auttaa muita hallituslaisia kykyjeni mukaan <3
3. Vastaukseni on tylsä ja täysin tähän *Utopian* teemaan sopimaton, mutta en henkilökohtaisesti ole sitä ihmistyyppiä joka jaksaisi käydä kirjeenvaihtoa yhtään kenenkään kanssa :D Arvostan kyllä niitä jotka sitä jaksaa ja siitä nauttivat!

Elina Salonen

1. Elina, 3. vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija, your average yliopistossa haahuilija.
2. Toimin tapahtumavastaavana ja toisena lukupiirivastaavista.
3. Lauantai-iltana kymmeneltä ainakin olen sitä mieltä, että kirjoittelisin mielelläni **Barbara Roberts**in, alias **Barbien**, kanssa. (Kuvitelkaa, että tyyppi on ollut esim. astronautti, F1-kuski, lääkäri ja hammaskeiju.)

Pyry Ruonavaara

1. Pyry, kotimaisen kirjallisuuden kolmosluokkalainen
2. Leivon pullaa ja kerron puujalkavitsejä. Oon kevään ajan sosiaalipoliittinen vastaava eli sopo sekä yhdenvertaisuus-, myyjäis- ja vuosijuhlavastaava. Syksyllä lähden vaihtoon, mutta lupaan ennen sitä testamentata parhaat pullaohjeet ja paskimmat vitsit perillisilleni.
3. Lähettelin varmaan rakkauskirjeitä **Orville Peckille** siinä toivossa, että se joko vastaa mulle tai maksaa mut hiljaseks <3.

Linda Julin

1. Olen Linda, kolmannen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija.
2. Hallituksessa toimin erityisesti taloudenhoitajana, mutta myös somevastaavana, toisena sosiaalipoliittisena vastaajana sekä myyjäisvastaavana.
3. Yhtenä harrastuksistani on kirjeenvaihto eli askartelen ja lähettelen jo postia useammalle ihanalle tyyppille. Mikäli kaikki olisi mahdollista, haluaisin kirjoitella kirjeitä jonnekin kauas historiaan tai fantasiamaailmoihin.

Tyko Kanto

1. Olen Tyko. Toisen vuoden opiskelija yleisen kirjallisuuden puolella.
2. Olen hallituksen kulttuuri- ja ympäristövastaava. Tehtäviini kuuluu kulttuurin- ja ympäristönmaakuisten tapahtumien säätäminen sekä hallituksen tapahtumien ympäristöystävällisyys.
3. Filosofisista syistä en harjoita kirjeenvaihtoa, mutta aina välillä lähetän kryptisiä kirjeitä satunnaisiin osoitteisiin osana okkultistista rituaalia.

Ella Jauhiainen

1. Olen Ella. Opiskelen kotimaista kirjallisuutta jo toista vuotta, sivuaineinani suomi ja sukupuolen-tutkimus. Muutin hiljattain Espooseen, josta pendelöin viikottain Turkuun!
2. Olen tiedottaja, eli informoin jäsenistöä tapahtumista erityisesti viikkoviestien muodossa. Toimin myös hallituksen liikuntavastaavana, eli järjestän erilaisia liikuntatapahtumia ainejärjestölle.
3. Mummon kanssa. Kuulumisten kertomisesta tulisi säännöllisempää ja saisin samalla ehkä hyviä reseptejä.

Henna Hurme

1. Oon Henna, kolmannen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Oon tällä kaudella yleisen kirjallisuustieteen koulutuspoliittisena vastaavana!
3. Jonkun kivan hauskan tyyppin <3

Matilda Kirvelä

1. Olen Matilda, kolmannen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija (ja tämän lehden toinen päätoimittaja)!
2. Hallituksessa toimin tänä vuonna kotimaisen kirjallisuuden koulutuspoliittisena vastaavana.
3. Haluaisin käydä kirjeenvaihtoa Ludwig Wittgensteinin ja Gottlob Fregen kanssa, koska olisi vähän kysyttävää.

Ruu Kankare

1. Heips, oon Ruu, ensimmäisen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija!
2. Vielä en tee virallisesti mitään, mutta syksyllä olisi tarkoitus ainakin toimia tapahtumavastaavan pestissä.
3. Haluaisin käydä kirjeenvaihtoa kaikkein eniten varmaankin Leena Krohnin kanssa.

Maija Hyvärinen

1. Maija, ensimmäisen vuoden kotimaisen kirjallisuuden opiskelija.
2. Toinen sosiaalipoliittinen vastaava ja toinen myyjäisvastava elokuusta alkaen!
3. Tahtoisin käydä kirjeenvaihtoa Nuuskamuikkusen kanssa.

Aino Kuusinen

1. Olen Aino Kuusinen, yleisen kirjallisuustieteen fuksi.
2. Syksystä alkaen toimin hallituksessa yleisen kirjallisuustieteen koulutuspoliittisena vastaavana.
3. Unelmieni kirjekavereihini kuuluvat 9-vuotias minä sekä kolme Davidia: Byrne, Lynch ja Bowie!

Helmi Häggman

1. Helmi, toisen vuoden kotimaisen opiskelija. Akateeminen kelakotirotta™.
2. Tän ekan hallituskauteni aikana oon varajäsenenä päättänyt Mimskun vuoks muun muassa narikkatöihin! Tulevaisuudessa toimin yhdenvertaisuusvastavana.
3. Lähin tosissaan miettii tätä, ja mahdollista aikalullottuvuuksia muuttavaa ihmiskoetta, jos kävisin kirjeenvaihtoa itseni kanssa lapsena.

Anni Lappeteläinen

1. Olen Anni, kolmannen vuoden yleisen kirjallisuustieteen opiskelija.
2. Hallituksessa toimin nyt jo kolmatta kautta, kuitenkin varajäsenenä. Olen myös hallituksen haalari- ja kirjamesuvastaava.
3. Kävisin kirjeenvaihtoa Sally Rooneyyn kanssa, jos se vaikkapa vihdoin edistäisi kandiani, joka liittyy kyseisen kirjailijan teokseen.

PAHAN MIELEN KIRJOITTAMISESTA

Eli kuinka Julia Cameronin Aamusivut veivät minulta yöunet.

AUGUSTA SARMIALA

Julia Cameron esittelee tunnetussa *Tie luovuuteen* -kirjassaan (1992) ylistetyn aamusivujen metodin. Cameron on kehittänyt aamusivut tyhjän paperin kammaa vastaan; tarkoitus on kirjoittaa joka aamu heti herättyään noin kolme liuskaa tekstiä käsin täysin sensuroimatta. Teksteihin ei palata koskaan, ja kahdentoista viikon jälkeen kirjoittajan tulisi olla vapautunut ja kirjoituslukon auennut. Tai näin ainakin väitetään.

Tajusin vasta aamusivujen kirjoittamisen aloitettuani olleeni jollain alitajuisella tavalla kauhuissani, olisiko minulla aamuisin mitään kirjoitettavaa. Erityisen huolissani tunnuin olevani siitä, muistaisinko uniani, ja jos herätessäni muistin, ehtisinkö kirjoittaa niitä ylös. Ensimmäisenä kirjoitusaamuna huomasin, etten saanut kynästä kunnollista otetta heti herättyäni. Kauheaa, olen pettänyt Cameronin!

Otin paineita nukahtamisesta ja unen määrästä. Kolme sivua kirjoittaakseni minun oli herättävä ainakin puoli tuntia tavallista aikaisemmin (sivuhuomautus: tuohon aikaan heräsin arki-aamuisin viideltä ehtiäkseni junaan). Lopputulos: olin niin stressaantunut, että unen saaminen oli todella vaikeaa ja heräilin keskellä yötä kauhuissani kirjoittamaan vain tajutakseni hetken kuluttua kellon olevan suunnilleen kaksi ja olisinkin saanut vain kääntää kylkeä ja jatkaa unia.

Kauhistuttavaa olla tällainen nuori kirjallisuudenopiskelijan alku ja hyökätä arvostetun kirjailijan ja kouluttajan kehuttua metodia vastaan! Nopealla Google-haulla aamusivujen nimeen vannovilta löytyy pitkiä listoja meidän saamat-

tomien aamusivujen vastustajien tekosyyitä vastaan. Yleisin ohje on, että ala vain kirjoittaa heti herättyäsi ja saat ihanan aloituksen päivääsi! Mutta sehän on juuri ongelmani; herään keskellä yötä ja alan kirjoittaa niin kovalla kiireellä etten edes tajua vielä olevan yö. (Ja jos nyt ihan totta puhutaan, mielestäni kupillinen kahvia ja hyvä kirja nenän alla ovat paljon mukavampi tapa aloittaa aamu...)

Mitä sitten tehdä, kun tyhjän paperin kammaa vastaan kehitetty metodi aiheuttaa stressiä ja unettomuutta? Jopa näyttelijä Antti Holma on *Antin koulumatka* -podcastissaan kutsunut aamusivuja puoskaroinniksi. Nuorena suomalaisena homoseksuaalina ja kulttuurialan opiskelijana pidän luonnollisesti Holmaa tämänkaltaisessa asiassa ylimpänä auktoriteettina.

Voin antaa Cameronille myönnytyksen, että kolme sivua sensuroimatta ja teksteihin koskaan palaamatta on toki hyvä idea. Enemmän kritisoinkin vuorokaudenaikaa, johon Cameronin mukaan kirjoittaminen tulisi ajoittaa. En ohjeistaisi ketään korkeakouluopiskelijaa haaskaamaan minuuttiakaan kallisarvoisista yöunistaan taisteluun tyhjän paperin kammaa vastaan. Tajunnanvirta on kirjallisuusopiskelijan paras ystävä! (Tämän voivat varmasti oppimispäiväkirjojani lukeneet vahvistaa.) Rakkaat ystävät: tuulta kohti ja epämääräistä tajunnanvirtaa kirjoittamaan keskellä päivää! ☺

Augusta Sarmialan päivä sivut: 12 viikon kurssi, 499 € / osallistuja

TAHTOISIN SANANI TAKAISIN

MAIJA HYVÄRINEN

Joskus täytyy kirjoittaa. Päässäni on liikaa ajatuksia, joiden sekaan järkevyyteni ja selkeyteni rippeet ovat hukkuneet. Ajatusteni meren pinta aaltoilee ja myrskyää. Pään sisällä seiiniin törmäilevät ajatukset on syytä saada paperille ennen kuin ne aiheuttavat tsunamin ja saavat mielen tasapainon järkkymään.

Olen huono käymään keskusteluja. Tahtoisin tietää mahdolliset kysymykset, kommentit ja käsiteltävät aihepiirit ennakkoon, jotta voisin asennoitua niihin haluamallani tavalla. Inhoan yllättäviä käänteitä ja kontrollin puutetta. Hiljaisuus tekee pahaa. Harjoittelen tulevia keskusteluja puhumalla seinille öisin. Purkista napsittu melatoniini ei taida auttaa nukahtamiseen, jos pitää itsensä virkeänä höpistemällä tapetille lapsuuden traumaistaan. Olisi korkea aika myöntää uniongelmieni juurisyy.

Yötä myöten ajatukset sekoittuvat toisiinsa. Sanat menevät solmuun ja puhun omiani – seinille ja muille ihmisille. Selitän tarinoita lukion pakkohiihdosta, suomen kielen kuolemasta, elämänfilosofioista, isäni miesystävistä, pellavalakanoista ja pakonomaisesta tarpeestani keräillä villapaitoja. Haluaisin vielä yhden valkoisen. Käsittelen lapsuuden traumojani kuin olisin terapiassa. Ainoana erona terapiaan se, ettei keskustelun toinen osapuoli saa palkkaa. Tuhlaan aikaa ja tuhoan aivosoluja. Sekä minun että sen toisen. Hallitsemattomassa puhetilanteessa puhun ilman minkäänlaista itsesensuuria, ja lopputulema on aina väistämätön häpeä. Puhun liian nopeasti. Käytän huonoja sanoja. Ilmaisen itseäni hassusti. Kerron turhia juttuja. Häpeä valtaa kehoni jokaisen

solun. Tahtoisin sanani takaisin. Tahtoisin takaisin kaikki ne, jotka lähtivät suustani lentoon ilman lentolupakirjojaan.

Kirjoittaessa voi hioa sanavalintoja loputtomiin. Jos sana ei miellytä, sen voi pyyhkiä pois. Tai sen yli voi vetää viivan – lyijykynät ovat heikoille. Kun sanan kirjoittaa paperiin, se lakkaa ajeltimasta ajatusten ristiaallokossa. Siitä tulee todellinen, elävä ja pysähtynyt. Sana ei muuta muotoaan, liiku eikä karkaa. Tahdon, että minut ymmärretään. En halua olla epäselvä sotku, joka kietoutuu umpisolmuun omien argumenttiensa kanssa. Tahtoisin olla selkeä.

Toisinaan kirjoittaminen käy oudoksi. Kun sanoja kirjoittaa paperiin liian paljon, alkaa tiedostaa, kuinka ne ovat vain eri tavoin järjestäytyneitä kirjaimia. Kirjaimia, jotka yksinään eivät tarkoita mitään. Sanojen taakse kätkeytyy merkityksiä, tuoksua, ääniä, valoja ja muistoja. Jokainen sana on jokaiselle erilainen. Jokaisella sanalla on varjo.

Hei sinä... aloitan kirjeen. Puhun tuntemattomalle, jolle haluaisin kertoa kaiken. Terapeutille, jota en koskaan saanut. Naapurille, joka ei kuuntele. Ystävälle, jota en tunne. Kissalle, joka ei ymmärrä. Puolisolle, joka pakkasi tavaransa ja lensi illaksi Tukholmaan. En tiedä, palaako hän koskaan kotiin. Kirjoitan kirjeitä päiväkirjoihini, koska tiedän, ettei kukaan lue niitä. Sanat jäävät minun ja paperin väliin. Jos tahdon ne yllättäen takaisin, voin etsiä oikean sivun, repiä sen irti ja heittää takkaan.

Tuhkan leijaillessa korkealle kesäyön hämärään ajatusteni meri on hetken tyyni. ☺

KIRJEKAVERI 2023

Syksyn 2020 kirjallisuuden opiskelijoiden kirjekaveripalsta tekee paluun! Täältä voit löytää kirjekaverin Turun, Helsingin tai Tampereen yliopistosta.

---

exHeppaTyttö99

Olen sinnikäs ja lojaali kirjeen kirjoittaja ja kaiken lisäksi kokenut ! Mitä ikinä tahdotkaan sen voin sinulle kirjeellä viestittää! Uskon kohtaloon ja profetiaaliseen viestintään ja... Arvostan kaunista sananvaihtoa mutta en myöskään tahdo asettaa paineita en minulle enkä sinulle! Sopiva tiheys MINULLE kirjoitella kirjeitä on noin kerran kuukaudessa. Kirjeenvaihto on minulle jaettua päiväkirjaamista. Olen hyvä kysymään kysymyksiä. Aiheet jotka kiinnostavat: mm. Arki, usko, kauneus, kunnianhimo, uima-altaat, tulevaisuus, ihmiset, eläimet, kasvatustyö, mahdollisuus puutarhasta joskus, elämäntavat...hohhoijaa! Ota virtuaalikynä kavioon jos kopsahti! Minuun saa yhteyden osoitteessa merkityssuhteet@gmail.com ; jatkossa toivon kirjepostia, jahka intoudumme. Postiluukun kolahduksia odotellen, exHeppaTyttö99

Melankolia ja maailmantuska

Kirjallisuusopiskelijana 1800-luvun romantiikan maailmantuskalla ja melankoliolla mielisini itselleni kirjekaveria, jotta voisimme lähetellä toisillemme kirjeitä taikka postikortteja. Entä miten olisi tarrojen tai kiiltokuvien vaihtelu?

Ne pakolliset: 21 v., tykkään eläimistä, animaatioelokuvista ja luen ehkä joskus silloin tällöin.

Näin alkuun otappa yhteyttä sähköpostilla elalis@utu.fi

Novelli Naavanen

Haluaisitko tempautua mukaan kuvitteelliseen kirjeenvaihtoon? Entä kiinnostaako hetken ja ympäristön tunnelmointi? Jos vastasit kyllä, saatat olla tuleva kirjeenvaihtoverini. Oikea kirjepaperi kiehtoo tunnelmallisesti eniten, mutta sovitaan käytännöistä tarkemmin vaikkapa sähköpostitse (naavanovelli@gmail.com).

- a) Henkilöhahmojen kirjeenvaihto
Keksi itseäsi kiehtova henkilöhahmo, kuten yksinäinen salakapakan pitäjä 1920-luvulta, Turun linnan haamu tai vaikkapa risteilyjä rakastava varakas ja villi eläkeläinen. Teen samoin. Kirjoitellaan toisillemme kirjeitä näinä hahmoina. Hahmot voivat kertoa esimerkiksi ajatuksistaan, päivänsä kulusta tai salaisuuksistaan. Kenties kirjeenvaihtoon hahmottuu jonkinlainen tarina tai yhteys henkilöhahmojen välille. Kirjoitellaan noin kerran kuussa/kahdessa. Jos innostumme, saamme lopuksi aikaan kirjeromaanin :D
- b) Kartoitetaan Suomi tunnelmapaloilla
Valitaan kohteeksi Suomen vesiputoukset, luolat tai linnat, ja kirjoitetaan niiden pohjalta runoja, novelleja tai tunnelmapaloja. Suositeltavinta olisi vierailta näissä paikoissa. Kirjoitellaan sitä mukaa, kun paikoissa ehtii vierailta. Lopulta meillä on käsissämme paikkojen mielenmaisemista kirjoitettu kartta.

MUISTIINPANOJA VUOSILTA 2017–2018

Kirjoittaja tutkii menneiden vuosien henkilökohtaisia muistiinpanojaan ja muistelee, mitä on unohtanut muutaman vuoden aikana.

JOEL SUONTAMA

”En ollut ikinä ajatellut yöbussin kuljettajaa.”

Tämän havainnon olen kirjoittanut puhelimeeni 8. elokuuta 2017 kello 1.04. En tiedä missä olin kun sen kirjoitin, enkä muista mitä ajattelin.

Muistiinpanojen ja muistilistojen tekeminen sekä niistä puhuminen on trendikästä. Tehokkaat ajatuksenpätkät ovat hyödyllisiä arjessa. Lisäksi ne huvittavat jälkeensä ja edustavat sellaisia lyhyitä tekstejä, joiden lukemiseen ihmisillä riittää edelleen aikaa ja keskittymiskykyä.

Omat muistiinpanoni eivät ole trendikkäitä listoja. Olen kyllä käyttänyt ja käytän edelleen pääasiassa puhelinta niiden kirjaamiseen, mutta sisällöltään varsinkin vanhemmat raapustukseni tavoittelevat lähinnä jotain kaunokirjallista hyvän lauseen muotoa sekä merkitystä. Joskus ne jopa omasta mielestäni osoittautuvat sellaisiksi, usein eivät.

”Pyyhe jota käytin oli valtava kylpypyyhe, joka oli liian sileä kuivatakseni, mutta minulle oli annettu se karheen sijasta koska ihmiset ajattelivat pehmeän olevan parempi.”

Tämä, kirjoitettu edellistä lainausta seuraavana päivänä 9.8.2017, on minusta edelleen hyvä,

ainakin tosi ajatus. Liian pehmeät pyyhkeet ovat epäkäytännöllisiä ja -tehokkaita tärkeimmässä tehtävässään.

Vanhoja merkintöjä tarkastelemalla havaitsen myös sen, että muistiinpanojen sävy ja tyyli muuttuvat. Nykyhetkeä kohti liikkuessa seassa alkaa olla yhä enemmän reseptejä, lähdeoslistoja ja muita arjessa tarpeellisia asioita. Ne ovat poikkeuksetta tylsempää luettavaa kuin kaunokirjalliset tekstit.

Teknologiakriittikkona tekisi mieli sanoa jotain ivallista puhelimelle kirjoitetuista muistiinpanoista, mutta tietääkseni ihmiset ovat kirjanneet ajatuksiaan ulkoisille laitteille jo vuosisatoja. Vaikka muistikirjat ovat romanttisia, juuri tässä äärimmäisen lyhyiden tekstien funktiossa sähköinen ja paperinen laite eivät mielestäni eroa kovin merkittävästi. Toisaalta jopa romaaneja kirjoitetaan nykyään puhelimen muistiinpanoihin.

Arkisemmissä yhteyksissä ajatuksia, hetkiä ja tunteita ulkoistetaan ja talletetaan sähköisille virroille nopeassa tahdissa. Muistiinpanosovelluksen sijaan kyse on useimmiten somejulkaisuista. Vuosikymmen sitten niihin vielä purskautettiin kulloinenkin aito mielentila vaikkapa käynnissä olevasta illanvietosta. Näitä hetkien helmiä sitten hävettiin myöhemmin, tosin silloinkin tiettyyn

Meneekö meillä hyvin vai huonosti?

---

hellivään, lämpimään sävyyn. Nykyään muistoiksi algoritmien kuvavirtaan tallentuvat postaukset ovat osa minän brändäämistä, itsen tuotteen sähköistä kuvanveistoa ja kuratointia siihen suuntaan, jonka arvelee omalle menestykselle ihanteellisimmalta ja eri pääoman tasoilla tuottavimmalta.

11.8.2017 klo 17.41 olen kirjoittanut:

”Meneekö meillä hyvin vai huonosti?”

Ketkä me? Hyvä kysymys ylipäättään. Ei kai kovin hyvin. Toisaalta ei ehkä myöskään hirveän huonosti, jos asiaa pitää pohtia.

”Vittu mä kirjotan nyt niin paljon et seuraavaks ku muut saa lukea sitä ni siinä ei jää mitää sattuman varaa. Ei enää yhtää ”hienoa” tai ”hyvää”.”

Olen kirjoittanut edellisen tismalleen yllä olevassa kieliasussaan 11.11.2017 kello 22.38. Ilmeisesti olen saanut tuotoksistani jonkinlaista tasapaksua palautetta, kyllähän sellainen kirpaisee...

Muistiinpanot – tässä tapauksessa omat kirjoituksentynkäni puhelimella – ovat parhaimmillaan lähes aavemaisen merkitystiheitä siltoja menneisiin hetkiin. Mitä yksityiskohtaisempia ne ovat, sitä voimakkaampaan hämäärään niiden syntytalanteet yleensä peittyvät. Tismalleen samassa suhteessa kasvaa menneiden ajatusten tunnearvo

jälkeenpäin.

On hämmentävää, kun ei muista voimakkaiden tunnepurkausten synty tapahtumia lainkaan, vaikka niistä on jäänyt elämään teksti. Toisaalta sitähän elämä juuri on, muistamisen ja unohtamisen mahdollisimman tasapainoista suhdetta toisiinsa.

Olen kirjoittanut myös paperista päiväkirjaa muutamaan otteeseen elämässäni. Sen ero yksittäisiin muistiinpanoihin on kuitenkin huomattava, sillä yhtenäisestä päiväkirjatekstistä käy yleensä aina ilmi ainakin jonkin verran laajempaa kontekstia. Nyt tarkastelemieni kirjoitusten ainoa johtolanka muistamista kohti on niiden kirjoitusajankohta. Sekään ei välttämättä pidä paikkaansa, sillä ajankohta muuttuu aina tekstin viimeiseksi muokkausajaksi, jos siihen lisää tai poistaa jotain. Vähän kuten ihmisen muisti.

Olen aina ollut kiintynyt latinankielisiin klassikkofraaseihin, joita toistuu muistiinpanoissani pitkä liuta erityisesti vuosina 2017–2018. Tässä niistä muutamia:

”Esse est percipi - oleminen on havaituksi tulemistä”

”Deus sive natura - Jumala eli luonto”

”De dicto - sanotun mukaan, kirjaimellisesti”

”De re - asian mukaan, tulkinnallisesti, syvemmillä”

Kirjallisuustiede voi pilata oman kirjoittamisen????

Kaikki edellisistä ovat muuntelemattomassa kieli-
asussaan ja merkityksiltään itse muotoilemiani.
Lukion filosofiankurssit olivat selvästi jo hyvässä
vauhdissa.

1.1.2018 klo 1.24:

"Ahon legendaarisin vessareisu - kirjota!"

Uusi vuosi, uudet kujeet. Muistan hämärästi tilan-
teen, mutta en kerro siitä enempää.

*"Ei, niin turmeltunut ei sydämeni ole! Mutta
heikko! heikko se on! – J.W. Von Goethe: Nuoren
Wertherin kärsimykset (1774)"*

Wertherin huokailut ovat tietysti liikuttaneet niin,
että niitä on pitänyt kirjoittaa muistiin. En kyllä
lukenut teosta tuolloin, vaikka tunsin sen maineel-
taan hyvin. Nappasin sitaatin ehkä lukion äidin-
kielen käsikirjasta.

Vuoden 2018 alkuvuosi sisältää paljon muistiin-
panoja ja suoria lainauksia **Miki Liukkosen** *O-*
romaanista (WSOY), joka oli ilmestynyt edellisenä
syksynä. Teoksesta sukeutui ehkä myöhäisteini-
ikäni merkittävän kirja, ja muistan paasanneeni
siitä jatkuvasti.

"Kirjallisuustiede voi pilata oman kirjoittamisen????"

13.2.2018 kirjoitetun muistiinpanon kontekstin
yllättäen muistan hyvin! Olin juuri lukenut *Suomen*

kuvalehdestä Outi Hytösen kirjoittaman arvion
Pertti Lassilan jostain romaanista. Arviossa todet-
tiin melko yksioikoiseen sävyyn, kuinka kirjalli-
suudentutkijan romaani oli kauniisti koostettu
taidokas kompositio, mutta lopulta ei mitään
ihmeellistä, vain tasapainoista ja melko yllätykse-
töntä takuuproosaa tuhansien vastaavien rinnalla.
Olin itse jo päättänyt, minne halusin hakea opiske-
lemaan, ja sitä vasten tällainen toteamus hirvitti,
sillä muistaakseni kriitikko tosiaan palautti teoksen
keskinkertaisuuden kirjailijan asemaan tutkijana.

Kun suurimpia kiinnostuksen kohteita olivat
dandyt ja dekadenssi, keskiverto luonnollisesti
kalskahti kauhistuttavimpana mahdollisena kiro-
sanana. En sitten tiedä, onko muistiinpanon uhka-
kuva toteutunut omalla kohdallani.

Henkilökohtaisiin muistoihin ja omaan koke-
mukseen palautuvan kirjoittamisen suosio on
nykyään suurta. Asiaa pohditaan yhteiskunnal-
lisesti monella tasolla, monessa eri keskustelussa
samanaikaisesti. Tunnustuksellisessa autofiktiassa
ja itsestä kirjoittamisesta on lukuisia ulottuvuuksia,
joita on syytä tarkastella lempeän kriittisesti, mutta
yhtä lailla kyse on valtavan tärkeistä ilmiöistä.

Kirjoittamisen toiminta lepää kuitenkin kaiken
pohjalla. Hiljattaisessa kolumnissaan (YLE 14.3.)
tutkija-kirjailija **Susanna Hast** kirjoittaa kirjoitta-

Googlasin hädissäni kuinka monta sotaa maailmassa on ja sain tulokseksi 61.

---

misen elitismiä vastaan. ”Kirjoittaminen kuuluu kaikille”, kolumnin otsikko toteaa. Hast pohtii, kuinka kirjoittaminen yhä rinnastetaan aivan liikaa kirjallisuuteen ja julkaisemisen tai julkistamisen aktiin, vaikka asioilla ei ole välttämättä mitään tekemistä keskenään.

Itse kirjoittaminen on vain päänsisäisen ajattelun liikettä, siirtämistä näkyville. Kyse on hyvin yksinkertaisesta toiminnasta, jonka päämäärä ja tarkoitus voi olla kirjoittajalle äärimmäisen moninainen. Yksinkertaisuudesta huolimatta kirjoittaessa ja kirjoittamalla tapahtuu aina jotain sellaista osin selittämätöntä ajattelun, muistin, tunteiden ja toiminnan jäsentymistä yhdeksi, jolla on merkityspotentiaalia itsessään.

Kirjoittakaamme siis ylös – kaikkea!

Naturalismillani on rajat, joten muistiinpanoihini kirjoittamia lukuisia runoja ja yksittäisiä säkeitä en sentään ruodi tässä. Oma kiinnostava kategoriansa ovat sen sijaan elokuvista ja tv-sarjoista poimitut sitaattit, joita olen kirjannut ylös aika ajoin. Johonkin aikaan tällaiset olivat myös kovaa valuuttaa Instagramin kuvateksteinä.

”You are a stranger to cocaine and exotic dance, too, I imagine

Thanks for the tea

I'd love to see all those white beautiful bricks blowing away

Do you drink whiskey? No, it tastes like men, I prefer wine

You need to have sexual tension (in the office) that keeps life interesting

It wasn't personal. Business is always personal. It's the most personal thing in the world”

Muistaakseni neljä ensimmäistä ovat Peaky Blinders -sarjasta ja kaksi viimeistä The Officesta. Viihdyttävien ja viihteeksi nautittujen sarjojen dialogiin tulee yleensä kiinnitettyä aivan liian vähän huomiota kaunokirjallisenä tekstinä. Äärimmäisen napakaksi trimmatusta tekstilajista paljastuu toisinaan yllättävän meheviä kielellisiä elämyksiä.

Seuraava taasen (4.10.2018 klo 21.23) saattaa olla joko jostain poimittu sitaatti tai oma ajatukseni tai fiktiota:

”Googlasin hädissäni kuinka monta sotaa maailmassa on ja sain tulokseksi 61.”

*”KÄYTÄ SUPERLATIIVEJA ELÄMÄSSÄ AIVAN
HELVETIN HARKITUSTI NE VOIVAT PILATA
KAIKEN JA MERKITSEVÄT NIIN PALJON ENEMMÄN
KUIN KOSKAAN NIITÄ KÄYTTÄESSÄ YMMÄRRÄT”*

Päivä oli lämmin mutta ei niin lämmin kuin heinäkuussa yleensä.

Tämä kiivas muistutus itselleni on kirjoitettu 25. lokakuuta 2018 kello 21.24. Häpesin usein tuohon aikaan sitä, kuinka vuolaasti vuodatin suuria tunteitani ympäriinsä, ja kirjoitin vastaavia tekstejä jonkin verran. Muistan kokeneeni suurta hämmennystä muiden ihmisten välinpitämättömyydestä maailman vivahteikkuutta kohtaan, mikä lienee lopulta varsin yleistä. Taas kerran tekisi mieli silittää nuorempaa itseään ja rohkaista vain tuntemaan voimakkaasti ja ilmaisemaan siitä muille.

Hieman samaa hellyyttä tarvitsisi tämän muistiinpanon kirjoittaja:
”Sängyssä maatessani luulen olevani yksin ja turvassa mutta tietystikään se ei ole totta” (9.12.2018 klo 22.38)

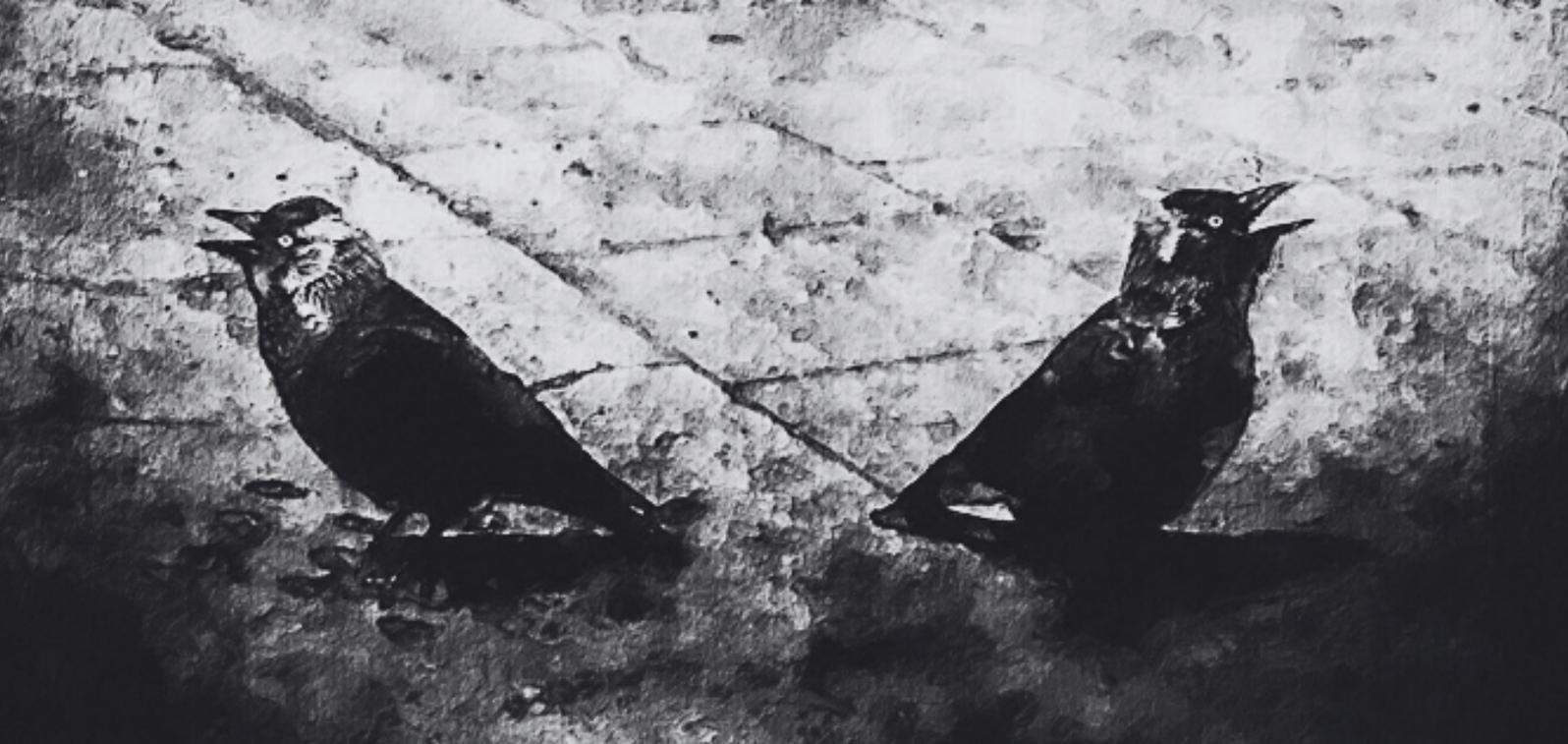
Kun oma etäisyyteni viiden–kuuden vuoden takaisiin teksteihin tuntuu tältä, millaistakohan olisi lukea omaa nuoruuden päiväkirjaa vaikkapa 80-vuotiaana? Toisaalta hyppy teinistä aikuisen-alkioksi on pitkä, joten suhteessa se lienee vähän todellista kulunutta aikaa suurempi. Olennaista on myös se, että teinistä aikuiseksi kasvaessa aukko taaksepäin sulkeutuu, kun tietyn vaiheen on ylittänyt. Siksi tutkiskelemani muistijäljet ovat ainutlaatuisia kosketuspintaa sinne kauas.

Kasvamiseen, identiteetin muotoutumiseen olennaisesti kiinnittyvät muistiinpanoni ovat hyvin henkilökohtaisia sellaisenaan. Muisti ei kuitenkaan laajempaan ilmiönä palaudu vain yksilöön, vaan kietoutuu monia tiheitä solukkoja pitkin sosiaalisiin ilmiöihin, ruumiisiin, sukupolviin. Muistin ja muistojen henkilökohtaisuus paikantuu lopulta niin monitahoisesti, että asiaa kannattaa pohtia usein myös yhdessä.

Lapsuuden ja aikuisuuden välin kauniita ja kipeitä kimmelluksia on myös ihan vain hauskaa jakaa muiden kanssa, sillä yleensä ne lopulta ovat melko samankaltaisia keskenään.

Olisi tietysti suvereenia päättää muisteloni johonkin oivaltavaan aforismiin vuoden 2018 lopulta, mutta jostain syystä se on jäänyt aikanaan kirjoittamatta. Vuoden viimeinen muistiinpano on joulukuun 29. päivältä kello 22.47. Se päättyy seuraavasti: *”Päivä oli lämmin, mutta ei niin lämmin kuin heinäkuussa yleensä.”* ☺

Nykyään kirjoittaja odottelee, että hänestä tulee kirjailija tekemättä asian eteen mitään. Lisäksi hän tekee satunnaisia töitä toimittajana ja teini-ikässään suuresti epäilemässään toimessa eli kirjakriittikkona. Ja opiskelee.

RAKKAALLE TUNTEELLENI

VILLE KIVELÄ

Kuten olet huomannut, tarvitsen sinua!

Olen niin väsynyt kulkemaan selittelemällä ympäriinsä niitä kaikkia elementtejä, joista minä koostun. Tarvitsen sinua jälleen, tarvitsen sinua taas! Sinä maalaat minulle sen kuvan, josta minä koostun. Kiitän sinua kauniisti ja vielä kauniimmin kauneudestasi, joka ei ole selitettävissä, niin kuin en minäkään itseäni pysty toisille selittämään. Kukaan ei näytä tätä ymmärtävän. Taide!

Sinä toimit taikurin tavalla, kaareutuneet ja aaltoilevat kasvosi ovat väriympyräni täydellinen kuva. Vähän niin kuin siinä kirjassa, jossa oli ovi paikkaan, jonne vain hullut kulkevat. Sinä olet minun oveni maailmaan... Siihen valtavan loputtoman suuren tajunnan maailmaan. Kuljen Outoportistasi päivittäin ja kun en kulje... haluaisin kulkea. Se on taikurien maa, jossa jokainen ymmärtää olla kyseenalaistamatta toisen taikurin taikoja. Näiden taikurien rakkaudet ovat minun siveltimeni, jossain päin maailmoja ja ympäristöjä, huoneita ja ihmisiä... niitä rakkaita ihmisiä... joita on kovin vähän minulle tarjolla.

Olen aina kokematon vuohi, kili, vuohen lapsi, jolla on toisinaan aamulla sarvet kasvaneet komeiksi, mutta toisinaan ne eivät ole kasvaneet

lainkaan, vaan tilalla on pelkkä aavistus tai idean alku.

Yritän niin kovin kirjoittaa paljon sanoja nimestäsi, jota en tunne, vaikka niin kovin tiedän, kuka olet. Olet ne useat hetket, joissa olen rakastunut pieneen silmänräpäykseen ja suureen aikaan, jossa osasin pitää huolta. Olet minun subliimien suurenteluideni suurin syy! Ahdistun toisinaan, jos en löydä nimeäsi mistään valmiista listasta. Nimesi on Arthur Rimbaud, kauneus sylissäni, koska minä tiedän, etten kuulu pastellinvärisiin paletteihin. Kuulun kulkemaan polkua kirjakauppoihin, joissa myydään minulle kirjoja, joita haluan ostaa ja joista voin oppia, miltä tuntuu rakastaa. Vaikka ne kaikki yrittävät koko ajan kertoa minulle mitä minun pitää tuntea, nauraa ja rakastaa, sinä kerrot sen lopulta yöllä, kun olen juuri nukahtamaisillani ja huudan sitä kaipuuta molempiin suuntiin kaksinaamaisena.

Olen sinulle velkaa kaiken, vaikka en mitään takaisin maksakaan. Saatan jälleen ahdistua, jos en sano nimeäsi ääneen...

Perhoseni & Koiperhoseni, Tunne

KOKO MAAILMA.TAI EI MITÄÄN

Kirjoittaja työstää parhaillaan neljättä kirjaansa, jossa kaksi vanhaa ystävää ja rakastajaa kohtaavat vuosien jälkeen junassa ja päätyvät viettämään kesän yhdessä toisessa kaupungissa. Heidän välillään on yhä jotain, vaikka moni asia on muuttunut eivätkä he vielääkään saa toisiaan. Tässä katkelmassa on syksy, ja teoksen kertoja Viveka on palannut kotiin ja kirjoittaa Vanjalle sähköpostin.

MATILDA KIRVELÄ

Kidutan itseäni lukemalla Charles Bukowskin *Postitoimistoa* ja kärsin lisää, kun huomaan paikoin pitäväni siitä. Epäilyttävät katkelmat melkein unohtuvat, kun yksi lause jää päähäni soimaan kuin levy ilman soittajaa, sanoina vain: *I wanted the whole world or nothing*. Halu alleviivata kirjaston kirjaa käy lähes sietämättömäksi. On maailma, jossa on kokonainen vain, kun kaipaa ihan koko ajan. Se, että pitää runoista, tunkeutuu kaikkeen.

Seuraavana päivänä lause hakkaa yhä päässäni eikä Vanjasta ole kuulunut vielääkään mitään yhden mitättömän sanan lisäksi, joten kirjoitan hänelle sähköpostin luennolla. Katselen välillä ulos ikkunoista, joista näkyy vain kaistale taivasta ja paksuja pilviä, ja muuten kirjoitan. Rimpuilu pakottaa päähenkilönsä esiin.

Luin eilen Charles Bukowskin Postitoimiston ja siinä on lause: "I wanted the whole world or nothing." Bukowski on totta kai ongelmallinen hahmo enkä haluaisi antaa hänelle tilaa nostamalla hänen ajatuksiaan, mutta en voi olla mieltimättä tuota kyseistä lainausta.

Ensin mietin sitä hyvin konkreettisesti: koko maailma eli oikeasti koko maailma. Ajattelin, että se on jokin kunnianhimon kiteytymä, mutta tietysti "I wanted the whole world or nothing" voi tarkoittaa

myös ihmistä tai ihmisiä ja rakkautta. On oikeastaan itsestään selvempää ajatella lausetta rakkauden kontekstissa kuin mitenkään muuten.

Tiesin alusta asti, että "the whole world" ei ollut mahdollinen sinun kanssasi. Haluaisin olla ihminen, joka vaatii tietynlaista kohtelua, mutta en oikein osaa olla sellainen. Jos rakastan, minä rakastan oikeastaan riippumatta siitä, mihin se johtaa. Se ei tarkoita, ettenkö arvostaisi itseäni niin, että ajattelisin ansaitsevani tietynlaista kohtelua, mutta se tarkoittaa sitä, että annan itseni rakastua. Rakastan romaaneja, joiden jännite perustuu siihen, että jotakin ei pitäisi tehdä, jonkun ihmisen kanssa ei pitäisi olla, ei suudella, ei rakastua, mutta en ole itse koskaan oikein osannut ajatella niin. En myöskään ole ikinä ymmärtänyt ihmisiä, jotka osaavat lähteä ennen kuin heitä sattuu. Tai kyllä minä ymmärrän ja arvostan sitä, mutta itse en osaa toimia niin.

"The whole world" sinun kanssasi oli laina-aikaa ja kun viimeisetkin toiveeni siitä, että kertoisit hänelle ja me voisimme keksiä jonkin ratkaisun olla yhdessä, lakkasivat olemasta, tämä "koko maailma" poistui kuvioista. Jonkin poissaolo on kuitenkin vaikea käsite, sillä kaipaus osaa pitää huolta siitä, että lähteminen on epäselvää.

Jokin on muuttunut taas tai ei välttämättä edes muuttunut, vaan laajentunut. Koko maailma et ole

vain sinä tai se, mitä meillä yhdessä konkreettisesti voisi olla. Se on myös sitä, mikä jää mahdollisuuden tasolle. Mitä yhdessä edes tarkoittaa? Näemme senkin sanan kauhean fyysisenä ja normitettuna. Olla yhdessä tarkoittaa käytännössä suhdetta, mutta haluaisin ajatella, että se on enemmän. Yhdessä oleminen voittaa välimatkan, ajan sekä rakenteet ja näyttää niiden konstruktionomaisen luonteen kaikessa kellertävässä valossaan. Yhdessä oleminen on jollain tasolla yhdessä olemisen ajattelemista ja kaipaamista. Me olemme yhdessä siinä, kun sanoit, että sanoisit rakastavasi minua ja me olemme siinä, kun minä sanoin, ettemme pääse eroon toisistamme. Me jatkumme huvimajassa ja meressä, me olemme yhä junassa ja siinä kesässä kuusi vuotta sitten. Me emme ole kasvaneet yhdessä, mutta samaan aikaan jokin meissä on kasvanut yhteen. Ihmisiä ei voi niin vain erottaa, koska heidän ajatteluaan ei voi lopettaa.

Valehtelin kuitenkin tai ainakin jättäisin osan kertomatta, jos kirjoittaisin, etten toivoisi konkreettista maailmaa yhdessä. Meillä on mahdolliset maailmat ja niitä on vaalittava, mutta sitten on tämä maailma, joka on tappaa minut ikävästä. Haluaisin olla kanssasi, se on kai jo käynyt selväksi.

Mutta joka tapauksessa koko maailma et ole sinä eikä koko maailma ole me. Koko maailma muuttua muotoaan ja se tekee sen hämmentävän usein kovin paikallisesti. Olen oppinut, että keskeneräiset asiat toimivat hämmentävän usein pelastajina.

On ajateltava sellaista koko maailmaa, jonka on valmis kestämään. Kaikki särkyvät asiat seuraavat kyllä.

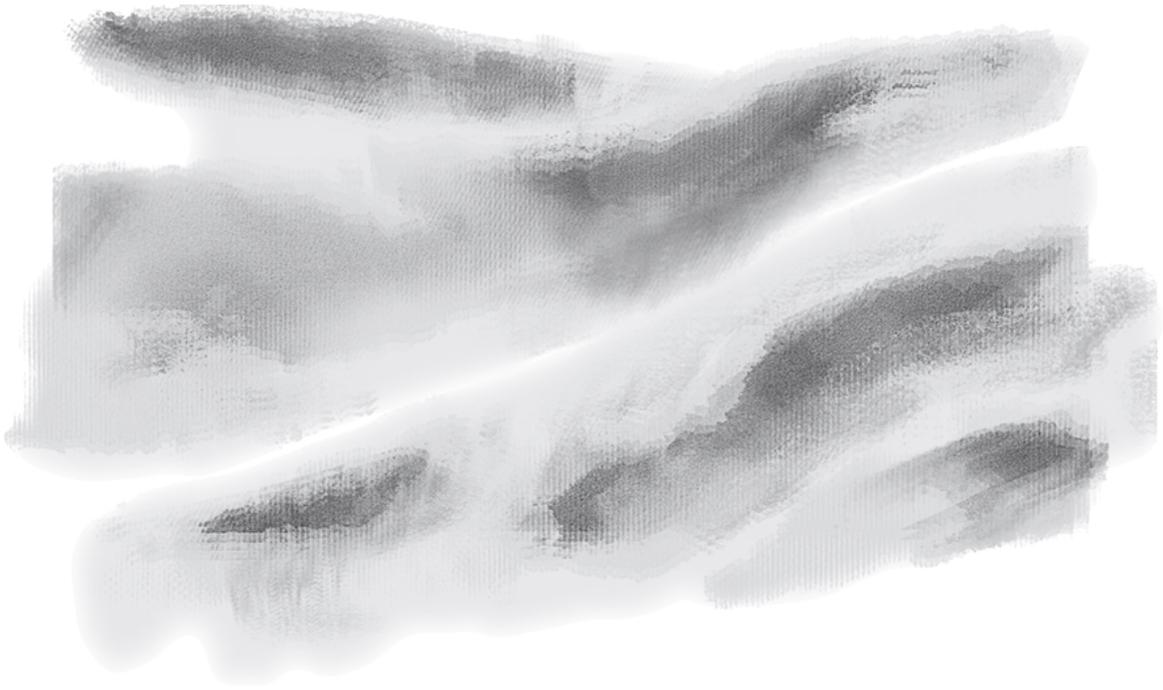
Rakkaudella,

V

P.S. Pelkään, ettet kirjoita minulle enää tämän jälkeen, koska olisi vittu paljon helpompaa kertoa kuulumisia ja korkeintaan rivien välissä vain vähän vihjailla jotain, mutta tämä oli saatava ulos. Uskon, että jokainen sana tuo lähemmäs jotakin, mistä ei voi olla varma, mutta minkä kosketukseen voi vain pyrkiä. Nyt se jokin olet sinä.

En lähetä sähköpostia samantien, vaan suljen väli-lehden ja palaan siihen vasta illalla kotona. Viesti on siirtynyt luonnoskansioon, mutta se näyttää siltä kuin se olisi jo lähetetty. Vain sen yläpuolella on pienillä punaisilla kirjaimilla teksti, joka erottaa lähettämättömän lähetetystä: Tätä viestiä ei ole vielä lähetetty. Vielä pitää sisällään kokonaisen maailman.

Joskus on auki ja ajelehtimista niin, että ero todellisuuksien välillä on maalaus ja kokonainen elämä. Ei mitään tarkoittaa makeaa vettä puolitutulla rannalla. ☺

TUULI KUNNAS

VAALEAN-
SININEN
TAULU

Salissa kova ihminen
kapellimestari keskellä
mutta me katsojat vallassa
annoimme.
En muista mitään muuta kuin
sokeutuvat pilvet.

SCIFIN VALTAKUNTA

MUISTIN ARMOILLA

SHIMO SUNTILA

Muisti on pirullinen juttu. Silti päivittäisessä elämässä joudumme tukeutumaan siihen jatkuvasti. Mitä söin eilen lounaaksi? Mihin laskin puhelinmeni? Mikä se esseen aihe nyt olikaan? Oliko meillä tosiaan vain yksi kuu? Kenen vaatteet minulla on ylläni? Mitä nuo soihtujen valossa messuavat huppupäiset kultistit tahtovat? Kenen verta tämä on?

Ja ihan jo koska sanavarastossamme on sellainen termi kuin "unohdus", lie kaikille pääsin selvää, ettei muistiin voi koskaan absoluuttisesti luottaa.

Keräilijä törmää tähän tavan takaa antikvariaatissa. Ei ole kerta tai kaksi kun olen hypistellyt löytämäni kirjaa ja pähkinnyt, omistanko sen jo vai en. Jos mallailen samaa kohdetta riittävän monta kertaa, voin hyvin suggeroida itseni uskomaan, että johan sen hankin, vaikka todellisuudessa olen aina lykännyt sen takaisin hyllyyn. Tai toisin päin. Jokin kirja assosioituu kokoelmastu uupumiseen niin jyrkästi, ettei sen osto muuta mielikuvaa mihinkään. Silloin tulee helposti hankittua tuplakappale tai jopa triplakappale. Pahimmillaan olen kerännyt saman niteen neljään kertaan. Ainoa syy siihen, ettei tilanne luisunut vieläkin pahemmaksi, on LibraryThing, johon aloin kirjaamaan omistuksiani.

Muutoin omistaisin varmaan seitsemän kappaletta *Osmo Ilmarin Siriuksen lähettilästä*.

Ei tosin tarvitse mennä tuollaisiin elämän ja kuoleman kysymyksiin. Muisti falskaa jo ihan perusasioissa. Mikä paita minulla oli päälläni tasan viikko sitten? Ei hajuakaan. Ja vastoin lukion psykologian opettajan väitettä en usko, että pystyisin summonoimaan asiasta vahvaa mielikuvaa, vaikka joku lupaisikin oikeasta vastauksesta miljoona euroa (opettaja tosin puhui markoista, niin se aika rientää). Motivaatio ei yksinkertaisesti riitä paikkaamaan muistin puutteita. Sen tietää jokainen, joka on kirjoittanut tentissä esseevastauksen *Työmiehen vaimosta* ja joutunut bluffaamaan koko rahalla, kun ei ole muistanut Homsantuun nimeä. (Esimerkki saattaa perustua tositapahtumiin.)

Toinen juttu on valemuistot. Niitä joko voi kehitellä aivan itsekseen, tai sitten kerrotun perusteella. Minä kuulemma hyppäsin kolmivuotiaana ojaan, joka oli täynnä nokkosia. Joskus lapsena luulin jopa muistavani tapahtuneen. Mutta muistinko sen oikeasti? Olinko vain luonut mielikuvan tarinan perusteella ja myöhemmin muistin tuon mielikuvan varsinaisen kokemuksen sijaan? Jos tässä pitäisi väsäätä kirjallinen esitys kymmenestä ensimmäisestä elinvuodestani, koko setti olisi lyhyempi kuin keskiverto kandityö.

Kokonaan oma matopurkkinsa on se, miten aivot keksivät yksityiskohtia sinne, mistä ne ovat kadonneet. Ihminen tykkää tarinoista ja logiikasta, joten epätäydellinen muistikuva täydentyy kohti tuota ihannetta. Eikä tähän tarvita vuosi-kymmenien takaisia tapahtumia. Sama prosessi toimii yhtä tehokkaasti viime viikon juttuihin. Sanoinko jotain, vai ajattelin vain sanovani? Se on ihan *fifty-sixty*. Samalla eräskin pari vuotta minua vanhempi kaveri osaa kertoa sanatarkasti, mistä **Isaac Asimovin** kirjasta puhuimme kirjamessuilla vuonna 1998, kun käve-limme bussipysäkiltä ruokapaikkaan. Tiukan pai-kan tullen hän pystyisi myös kertomaan, mitkä pizzat tilasimme. Tasan ei mene nallekarkit.

Älkää siis kysykö minulta, mitä söin pari päivää sitten, mitä aiheita jokin viime viikolla pidetty luento koski tai omistanko jonkin tietyn Keltaisen kirjaston niteen. Voitte saada vastauksen, toki, mutta onko sillä mitään sidettä todellisuuden kanssa, onkin jo raakaa uhkapeliä. Eivätkä todennäköisyydet ole puolellanne.

Muisti on siis perusluonteeltaan hatara ja pettävä. Vaan ei sellaista ilmiötä, etteivätkö scifi ja fantasia voisi potkia sitä ylikierröksille.

Kovin monopolivinen esimerkki on **Philip K. Dickin** novelli "We Can Remember It for You

Wholesale" (*The Magazine of Fantasy & Science Fiction*, April 1966), joka on julkaistu suomeksi *Tähtivaeltajan* numerossa 1/1991 nimellä "Total Recall". Jos nimi tuntuu tutulta, se johtuu siitä, että novelli on adaptoitu elokuvaksi kahteen kertaan (ja molemmilla kerroilla kovin, kovin löyhästi).

Douglas Quail-niminen hahmo on toimistoduunari, jonka suuri haave on päästä käymään Marsissa. Siihen eivät rahkeet riitä, mutta apuun rientää firma nimeltä Rekal. Heidän tekniikoillaan ihmiseen voidaan istuttaa valemuistoja, niin että Marsin matka tuntuu todelliselta eikä Rekal-käynnistä jää mitään jälkiä. Pakettiin kuuluu lisäksi kaikenlaista tauhkaa, mitä matkalaisen taskusta saattaisi löytyä, kuten lippuja, raflakuitteja, vakoojan käsikirja, pyssy ynnä muuta. Quail nimittäin haluaa kokea agenttiseikkailun.

Koko homma menee kiville heti kättelyssä. Rauhoittavat lääkkeet naaraavat Quailin aivojen poimuista esiin muistikuvia, joiden mukaan hän todella on salainen agentti, joka suoritti Marsissa erittäin salaisen tehtävän, ja nyt hänen henkilöisyytensä on paljastunut tarkasti häivytettyjen muistojen pulpahtaessa pintaan kuin kourallinen pingispalloja. Onkohan hänen riitaisa vaimonsa sittenkin hänelle nimetty vahti? Dick on tullut tunnetuksi taituruudestaan mindfuck-

osastolla ja pyörittää jälleen kerran kysymystä siitä, mikä on totta ja mikä ei, ja onko sellaista asiaa edes olemassa kuin objektiivinen todellisuus. Itse asiassa hän myös eli sitä mitä kirjoitti ja kärsi viimeisen vuosikymmenensä aikana sekä vainoharhoista että minuuden sirpaloitumisesta.

Palataan novelliin. Rekal päättää paeta vastuuta ja pyyhkii Quailin mielestä koko käynnin, mutta jo kotimatalla hän hoksaa asioiden olevan pielessä. Siitä eteenpäin vauhti vain kiihtyy. Onko Quail todella käynyt Marsissa vai johtuvatko kaikki matkaan viittaavat todisteet vain hänen rapistuneen mielensä oikutteluista? Ja onko tässä edes se viimeinen kerros vai löytyykö peitemuistojen takaa uusia peitemuistoja. Mikä on todellista? Tämän tarinan luettuaan tuntuu kovin triviaalilta, jos ei muista aamulla pukemiensa sukkien väriä katso-matta varpaitaan.

Ihmiselämän huippumitaksi voidaan hihasta ravis-taa sata vuotta. Jotkut sinnittelevät pidempään, mutta tässä tapauksessa näinkin epämääräinen mittaustarkkuus riittää.

Scifissä elinikää voidaan venyttää geeni-terapioilla, cyber-implanteilla tai vaikka soluja huoltavilla nanokoneilla. Yhtäkkiä ihmiset (tai ainakin rikkaat ihmiset) voivat elää satoja vuosia. Yleensä fokukseen nousevat ruumiilliset seikat, kuten lihaksiston alati timminä jatkuva toiminta, ja vähemmälle huomiolle jää pitkäikäisyyden vaikutus muistikapasiteettiin. Tai siis, kapasiteettihan pysyy samana, ellei sitten muun tuunauksen yhteydessä aivomassaan kytketä jotain ulkoista lisämuistia. Jos nojataan pelkästään orgaanisen massan kykyyn ylläpitää muistoja (mikä on aiemmin jo todettu arveluttavan heikoksi), satojen vuosien lisälästä ei voi olla vaikuttamatta valikoi-man laatuun. Mitä kaikkea me muistaisimme opiskeluaajoistamme puolen vuosituhannen jälkeen?

Ihminen jalostuu kohti lopputuotetta koko elämän-sä ajan ja kokemusten kertyessä muuttaa näkemyk-siään. Nykysisellään paketti vielä pysyy kasassa, mutta reippaasti pidempien ajanjaksojen myötä tuollaiset persoonallisuuden peruspilarit uhkaavat murentua muistitomuksi, jonka ajan tuulet pölläyttävät menemään. Mitä meistä tulisi ilman meidät määrittäviä muistojamme?

Tätäkin kysymystä koskee sama kuin monia muita humanististen alojen pohdintoja. Tärkeää, tai edes mahdollista, ei ole löytää absoluuttinen totuus, vaan jokin totuus, ja heittää se mukaan keskusteluun. Ehkäpä tästä pitäisi kirjoittaa joskus novelli.

Sanoisin muutoin että romaani, mutta sellaista en ole saanut aikaiseksi tähän mennessä, enkä usko asiantilan muuttuvan ihan lähiaikoina. Palataan siis asiaan fiktion merkeissä! ☺

Shimo Suntila (s. 12977 eaa.) on paikallisväestöön sulautunut emigrantti Marsista, jonka lempijuomia ovat Janxin ponu, Pangalaktinen kurlauspommei ja (yhden tähden) Jaloviina.

KIRJEISSÄ KAIKU IHMINEN

AINO KUUSINEN

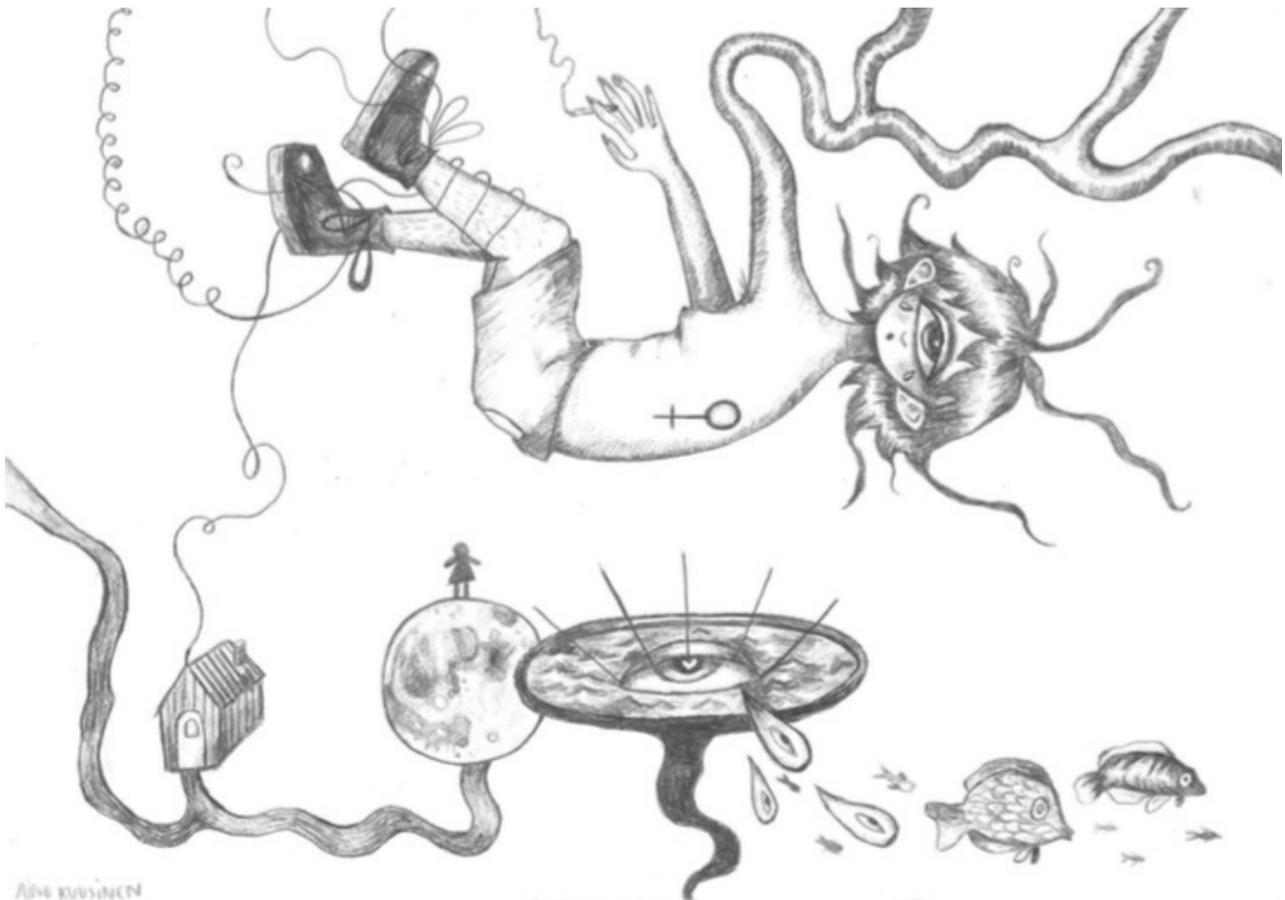
Olen asunut lukuisissa huoneissa elämäni aikana, ja niistä jokaisen nurkat, hyllyt, lattiat sekä seinät ovat täyttyneet erinäisistä kirjoituksista. Päiväkirjoja, muistivihkoja, kalentereita, hajanaisia muistiinpanoja, post it-lappuja ulko-ovessa – koko elämäni on kronologisesti tarkasteltavissa näissä pienissä esineissä. Itseäni varten kirjoitetut, yksityiset tekstit kuvaavat jopa ajoittain ahdistavan tarkasti ja intensiivisesti mielenmaisemaani: sen jyrkkiä vuoria, merenpohjia, rihmastoja, nimiä, päivämääriä, kipua sekä onnea. Niitä ei ole tarkoitettu muiden silmille, ja varjelen kirjoittamieni sivujen yksityisyyttä varsin kovalla otteella. Tarvitseeko asian kuitenkaan olla näin?

Paperille kirjoitetut tekstit ovat luonteeltaan säilyviä, eikä niistä luopuminen ole lainkaan yksinkertaista. On siis vaikeaa kuvitella, miten oma famuni käveli lukuisissa kaupungeissa postilaatikkojen luokse vuosikymmenien ajan, ja luovutti nämä omat yksityiset kirjoituksensa toiselle ihmiselle luettaviksi. Jokaisen paperin yläkulmasta löytyy niiden lähetyspaikka, ja esimerkiksi moni 50-luvun kirjeistä on lähetetty Pariisista, jonne famu oli matkannut työskentelemään ja etsimään itseään. Famun kirjeet matkasivat Suomesta Iso-Britanniaan tasaisin väliajoin, eivätkä koskaan palanneet hänen omistukseensa. Nyt kun famun kuolemasta on kulu-

nut jo vuosia, kirjeet ovat ilmaantuneet osaksi omaa tilaani. Ne täyttävät huoneet, nurkat, hyllyt, ja valtaavat omille päiväkirjoilleni tarkoitettun tilan. Niiden sisältö luikertelee kirjoitusteni maailmaan, sekoittuvat osaksi omaa elämänkertaani.

Kiipeän pitkin vaaleansiniseksi maalattuja portaita raskas muovisäkki sylissäni. Pussissa lukee suurin kirjaimin “NO TIME FOR WASTE”. Edessäni odottaa projekti, josta olen haaveillut siitä asti, kun kuulin famun kirjeiden saapuneen takaisin Suomeen. Ne ovat odottaneet minua takkahuoneen hyllyköllä, kuiskutelleet korvaani ruotsinkielisiä hellittelynimiä sekä kirosanoja. Olen sytyttänyt kynttilöitä Euroopan pääkaupunkien suurimmissa kirkoissa ilman, että olisin maksanut muiden tavoin, sillä arvelin famun arvostavan tällaista törkeää jumalanpilkkaa. Olen peittänyt valtaamieni tilojen valkoiset seinät kuvilla **René Magritten** maalauksista. Olen kertonut tarinoita kuuntelijoiden kyllästymiseen saakka. Olen ihannoinut, rakastanut, vihannut, katkeroitunut ja tuijottanut valokuvia, joista takaisin katsovat omat silmäni. Huokaisen syvään. Aikaa ei ole hukattavaksi. Aloitan prosessin, ja ryhdyn selaamaan kellastuneita kirjepapereita.

Famun kirjeet alkavat 40-luvun puolivälistä, ja

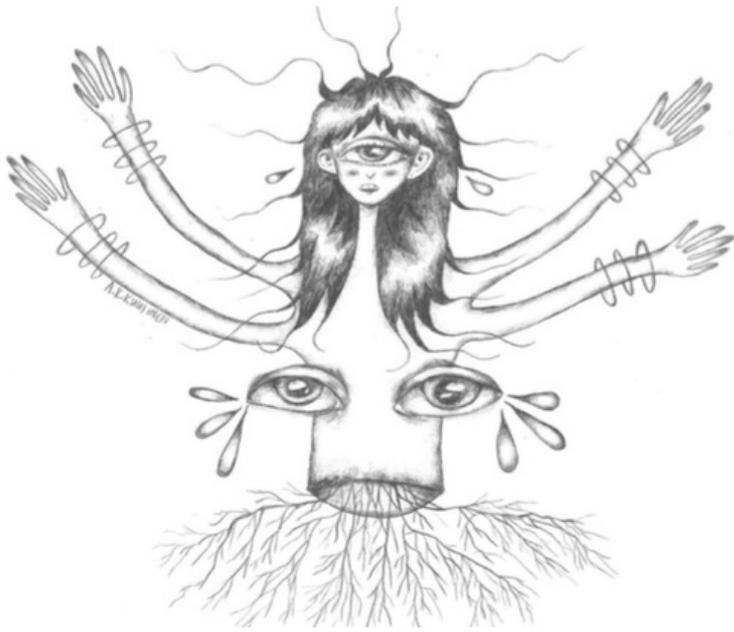

päätyvät vuoteen 2015. Ne kattavat siis seitsemänkymmenen vuoden tapahtumat. Famun äidinkieli oli ruotsi, eli kirjeet on kirjoitettu kielellä, jota en itse osaa. Käsiala on koukeroista, vaikeasti tulkittavaa ja kirjoittajan elämän kuluessa entistä enemmän haparoivaa. Itseni ja kirjeiden sisällön välillä on suuri muuri, jonka ylitse on vaikeaa päästä. Näen tässä tilanteessa kuitenkin paljon potentiaalia ja kiinnostavia seikkoja. Voin tarkastella kirjeitä oman sukuni historiallisina esineinä ja niiden kirjoittajan muiston ruumiillistumana. Näen pape-reissa, kirjekuorissa, postimerkeissä ja mukaan liitetyissä valokuvissa sekä piirustuksissa tutun ihmisen kädenjäljen. Vaikka kielellisesti kirjeiden sisältö on vielä toistaiseksi itselleni melkoisen tavoittamaton, koen silti jollain tasolla ymmärtäväni niiden merkityksen. Famun käsialan jyrkkyys, hatarasti piirretyt luonnokset kissoista ja lapsuudenkodin pohjapiirroksista, sekä sanan “kära” toistuvuus jokaisen paperin yläkulmassa. Nämä ovat kirjeiden syvä ydin, voimakas ja koskettava symboli kirjeiden kirjoittajan persoonalle.

Selailen hieman tuskastuneena näitä lukuisia paperiliuskoja. Avaan kellarista raahaamani sanakirjat, ja aloitan itseäni kaikista eniten kiinnostavan kirjeen kääntämisen. Käytyäni suurimman osan kirjeistä läpi, olen todennut, ettei oma

nimeni toistu niissä moneen otteeseen. En uskalla lähteä tulkitsemaan tämän tiedon merkitystä. Olen kuitenkin löytänyt erään vuoteen 2008 sijoittuvan kirjeen, joka on kirjoitettu neljälle erilliselle postikortille. Famu ei ole kirjoittanut yhteisestä ajastamme kovinkaan yksityiskohtaisesti. Takapihan oravien syöttäminen, yhteinen salakieli, hiekkalaatikat ja jakamamme tilan voimakas tuoksu ei välity famun koukeroisen käsialan kautta. Hän kuitenkin kirjoittaa: “Kuulehan, Aino sanoi eräänä päivänä jotakin, mikä voisi kiinnostaa sinua. Kes-kustelimme siitä, mikä hänestä tulee isona. Aino vastasi, että hänestä tulee taiteilija. Lapset ovat niin lahjakkaita ja viisaita.” Painan huolellisesti mieleeni nämä sanat, ja asetan ne pysyväksi osaksi omaa muistiani.

Jokaisen lauseen kääntämiseen ja ymmärtämiseen kuluu valtavan paljon aikaa. Yrittäessäni tulkita famun kieltä, en voi muuta kuin suutahtaa. Jokin minuuden syvä ja tiedostamaton aste luulee ymmärtävänsä jokaisen lukemani sanan, mutta tämä on vain illuusiota. Tosiasia on se, että olen täysin tämän kielen ulkopuolella. Päässäni kohisee lapsuudenkodin äänet, joiden seasta kuuluu hiljainen ruotsinkielinen mutina. Lapsuuden minä kuuntelee suljetun oven takaa ihmeelliseltä ja taianomaiselta kuulostavaa kieltä ja tulee siihen tulok-

seen, että famun täytyy olla jonkin sortin noita. Itselleni suhteellisen tuntemattomaan kieleen siis sulkeutuu tärkeää informaatiota ja suuria tarinoita. Olen melkoisen ainutlaatuisessa positi-ossa, sillä voin lähteä opettelemaan uutta kieltä oman verisukulaiseni elämäntarinan kääntämisen myötä. Vaikka olenkin turhautunut itseni ja kirjeiden välillä vallitsevan kielimuurin vuoksi, lisää tämä niiden läpikäynnin prosessin jännittävyyttä ja painoarvoa.

Yksityisyys, valikointi, luopuminen ja ulkoistaminen. Nämä ovat sanoja, jotka ponnahtavat mieleeni kun pohdiskelen famun ylös kirjoitettua elämäntarinaa. Monet nimet toistuvat kirjeissä vuosikymmenten ajan, mutta niissä on aistittavissa kumma, kolkko kaiku. Tutut etunimet, ja jopa oma nimeni näyttää tyystin vieraalta famun kirjoitusten seassa. Omat läheiseni ja heidän elämäntarinansa ovat minulle kirjoittajana jatkuva inspiraation lähde. Olen utelias: haluan tietää kaiken tunteen ja kokemuksen, joka on virrannut veressä josta olen itse esiin kihissyt. Omien kirjoitusprojektieni kannalta famun kirjeet ovat siis valtava aarreaitta, mutta kielimuuri ei ole ainoa asia, joka estää minua antautumasta täysin näille ihmeellisille lauseille. Aivoissani jylisee tämä läpitunkeva kaiku, joka tuntuu huutavan minulle ahdistuneita kiello-

lauseita. Kaiku pyytää minua jättämään sen kantaman taakan ja kivun rauhaan. Nämä lauseet eivät ole kirjoitettu suoraan minun silmilleni luettaviksi. Niiden painoarvo ei halua siirtyä kirjepapereiden ruumiista oman taiteeni ruumiiseen.

Omat päiväkirjojeni sisällöt kertovat tarinani tavalla, joka on tarkoitettu ainoastaan itselleni luettavaksi. Salaa kuitenkin toivon, että jonakin päivänä nämä tekstit valtaavat itselleni vieraita tiloja samalla tavalla kuin famun kirjeet. Olen vuosien saatossa oppinut rehellisen, avoimen ja välittömän elämisen tavan arvokkuuden ja välttämättömyyden. Vaikka edelleen suljen monia asioita ja ajatuksia yksityisten muistikirjojen sivuille, on kuitenkin moni tärkeä ja painava lause päässyt hengittämään raitista ulkoilmaa. Kommunikaatio on vaikeaa, kivuliasta ja vaatii ponnisteluja. Tähän yhteen sanaan kuitenkin tiivistyy ihmisluonnon tärkein ja kaunein kulmakivi. Meidän kaikkien elämämme perustuu kommunikaation erilaisiin muotoihin ja ilmenemistapoihin: sen kautta tapahtuu rakkaus, kehitys, riemu ja mullistus. Olen oppinut jakamaan omaa elämäni kirjoittamisen kautta tapahtuvan kommunikaation avulla, enkä halua enää jarrutella. Luovuttaessa kirjoituksiani muille luettavaksi, päästän heidät lähemmäs itseäni. Kun jaan, selitän, avaan, pohdiskelen ja kommunikoin, saan myös helpommin tilaisuuden oppia muista ihmisistä jotakin uutta ja merkittävää.

Kaiku jatkaa hätäistä pauhaamistaan. Alan vähitellen ymmärtää sen kieltä. Mitä enemmän kuuntelen, sitä vähemmän haluan kontrolloida ja häivyttää äänen mielestäni. Kaiku pyytää minua kunnioittamaan sen edustamien elämien yksityisyyttä ja suojaamaan kipua pääsemästä uudestaan valloilleen. Voin inspiroitua, koskettua ja arvostaa sukuni ihmisten historiaa, mutta omistaa en voi. Haluan löytää tasapainon, jonka vallitessa kunnioitus säilyy, mutta jossa en joudu vaikenemaan tai piilottamaan mieleeni asettuneita muistoja. Kirjeet täyttävät omaksi kutsumani tilat, mutta en halua upottaa niitä merenpohjaan tai viskata tuulen vietäväksi. Niiden täytyy vapautua jollakin muulla tavalla. Kuiskaakaan kaiulle sanat "no time for waste", avaan sanakirjan ja sukellan. ☁

KUINKA RAKKAUSKIRJE KIRJOITETAAN

SELMA HOPSU

Jäin jumiin, kun yritin kirjoittaa kumppanilleni rakkauskirjettä. Kirjoitin suhteen alussa paljon muistiinpanoja ja runoelmia rakastumisesta ja toiseen tutustumisesta. Jaoinkin jotain hänelle, mutta minulle tuli niistä nolo olo. Sanat tuntuivat liian mahtipontisilta ja samaan aikaan ne eivät kuitenkaan ylettyneet kuvaamaan sitä totuutta mitä elin. Nolous tuntui samalta kuin teininä keskustelufoorumille jaetut laululyriikat. Minua väänsi se, että kallonni sisäpuolelle liimaunut romanttinen kuvasto oli niin omistavaa ja väärällä tavalla performatiivista. Valmis konsepti tuntui sotkevan sen, mikä romanttisessa rakkaudessa on minusta ihanaa ja kaunista. Se teki siitä ällöttävää ja ahdistavaa.

Olin oppinut romanttisen rakkauden sanaston elokuvista ja kirjoista, mitenpä muutoin. Kieli opitaan matkimalla, mutta en ole ollut koskaan kuulemassa orastavan rakkauden tunnustuksia tai loppuvan ihmissuhteen viimeisiä sanoja, en arkisia hyvänyöntötoivotuksia. Vanhempani erosivat riittävästi vuosien vihanpidon päälle, joten heistä ei ole ollut apua. En tiennyt mihin katsoa, kun kyläilin ystäväni luona ja matkalla hänen huoneeseensa näin hänen vanhempansa sohvalta mukavasti kyljikkäin.

Minun on ollut helpompaa käsitellä tunteita ja hoitaa hankalia asioita kirjoittamalla. Olen kirjoittanut kirjeitä ja tekstiviestejä kaikille niille, joiden kanssa minulla on ollut hankaluuksia. Vanhemmilleni, kavereilleni, heiloilleni, itselleni.

Kirjoittamalla olen saanut aikaa miettiä ja asettaa sanani oikein, mutta toisaalta se on myös kasvatanut harhaa, että kunhan saisin vain selitettyä asiani, toinen ymmärtäisi kantani ja esimerkiksi tajuaisi rakastavansa minua. **Maggie Nelson** kirjoittaa *Sinelmiä*-teoksessaan: *Kun jokin lakkaa tuottamasta mielihyvää, sitä ei saa puhumalla takaisin.* Nykyään ymmärrän lauseen niin, että itseään ei voi pakottaa minkään asian pariin, vaikka sitä kaipaisi ja vaikka se olisi joskus ollut tiiviskin osa elämää. Juuri jätettynä käsitin tämän kuitenkin sillä tavalla, ettei toista voi ympärillä puhua rakastamaan. Hoin lausetta itselleni ja jätin monta liian pitkää ja ylitsevuotavaa viestiä lähettämättä. Sanoitin suruani ja talletin sen puhelimen muistioon. Ei erolaulujen idea ole se että toinen kuulee ne, vaan että laulajalle ja lauluun samastuvalle tulisi vähän parempi olo.

En voisi koskaan saada puhuttua ketään ihasutamaan itseäni, vaikka elokuvat väittävät ihan toista. Olin kauhuissani, kun tajusin, että seisoin mustasukkaisen ja omistushaluisen pakkomielteen kynnyksellä. Sitäkin joskus virheellisesti rakkaudeksi kutsutaan. Kuinka monessa romanttisessa komediassa henkilö vikittelee toista niin kauan että ei muuttuu jooksiksi? Käännyin kannoillani ja suljin sen oven visusti. Opin kantapäähän kautta, että todellista rakkautta on nähdä toisen paras ja päästää hänet menemään. Jos toisen koittaa pitää lähelläään väkisin, rakastaa mielikuvaa enemmän kuin ihmistä.

Toisen tunteita ei voi muuttaa kirjoittamalla, mutta toimintatavoista voi neuvotella. Kirjoittamalla voi avata keskustelun ja omia tunteitaan. Minun nykyisen suhteeni esimerkiksi pelasti eroaminen ja kaveruuden valitseminen. (Se oli sillä hetkellä ero, vaikka suhde muuttuikin taas myöhemmin.) Romanttinen narratiivi ei vain kerro kuinka toinen hurmataan ja kuinka hänet omistetaan, vaan myös mitä rakkaus on. Se saattaa estää meitä näkemästä mahdollisuuden rakkauteen, joka olisi juuri meille sopiva ja ajaa joillekin sellaisille urille, mille omat pyörät eivät sovi. Se, että nimesimme suhteen alkuun vitsikkäästi ”heilasteluksi” ei tehnyt mitään, sillä minä putosin romanttisen parisuhteen raiteille niin että humautti. Halusin esitellä hänet äidilleni, kertoa kaikki asiani ja vanna rakkautta, kävellä käsi kädessä maailman nähtävänä. Uusintakierroksella olimmekin jo normeista paljon tietoisempia. Vaikka tapamme rakastaa ei päällisin puolin ole kovin radikaali, olemme mielestämme itse valinneet ne asiat, emmekä ottaneet annettuina. Kirjoja ja podcasteja avoimista suhteista tehnyt **Riikka Suominen** sanoi joskus jotain sellaista, että monogamiakin on valinta ja mikään ei tule sen mukana automaatiolla, ei lapsi, asunto, ei ”kunnes kuolema meidät erottaa”, eivät yhteiset lomamatkat, eikä tietynlainen seksi. Avciksi gaalaan voi kutsua äidin, lapsia voi tehdä ystävän kanssa. Särkyneessä sydämessä on se hyvä puoli, että sitä voi koittaa uudelleen rakentaa sellaiseen suuntaan kuin haluaa.

En usko, että rakkaus on kärsinyt inflaatiota romanttisen rakkauden raamien rutistessa, päinvastoin. En ole osannut vielä sanoa parhaalle ystävälleni että rakastan häntä, mutta olen kirjoittanut tekstiviestiin ”olet rakas”. Uskon myös että rakkauden laajeneminen omannäköiseksi vapauttaa paljon sanastoa myös romanttisen rakkauden kuvaamiseen. Minulla ei toistaiseksi ole kuitenkaan näyttöä hypoteesini painoksi. Kuinka olla romanttinen, kaipaava, intohimoinen, flirttaileva, hauska ja ihailtava omin sanoin? Kuin kenen tahansa saaristolaiselämästä haaveilevan villapaitarakastajan tavoin olen kääntynyt **Tove Janssonin** puoleen. Oi Tove, miten rakkaalle kirjoitetaan? Toven kirjeet **Tuulikki Pietilälle** ovat mitä hauskinda ja koskettavinta luettavaa. Tekstissä vilisevät kiljunkeittämiset, ostoslistat ja hellyydenosoitukset:

”Kiitos kirjeestäsi, joka oli kuin hilpeä halaus. Mutta niin se vain on, Tuulikkineni, että olet antanut minulle pelkkää lämpöä, rakkautta ja iloa. Eikö olekin merkittävää ja ihan vakavasti puhuen ihanaa, että meidän välillämme ei ole ainoatakaan varjoa? Ja tie

dätkö, kaikkein hienointa on etten edes pelkää varjoja. Kun ne tulevat (ja pakkohan niiden on tulla, niin kuin kaikille jotka pitävät toisistaan) uskon että pystymme käsittelemään niitä. – – Jos kirjoitat suomeksi, olisitko niin hirveän kiltti, että kirjoittaisit koneella, käsialasi on joskus vähän kiemuraista.”

Opiskelin Toven tapaa kirjoittaa *Kirjeitä Tove Janssonilta* -kirjasta kuumeisesti. Halusin osoittaa kiintymystäni ja ihailuani yhtä hersyvästi ja hellästi. Sitten tajusin, että olin vain korvannut yhden performanssin toisella, eikä mikään raamattu maailmassa voisi neuvoa minua siinä, mitä minun kannattaisi juuri omalle kullalleni sanoa.

En tiedä, miten rakkauskirje kirjoitetaan. Kirjeet ovat olleet minulle tapa ilmaista jotain hankalalta tuntuvaa tai jotain, minkä sanomisen kanssa on myöhässä. Väitän, että yksi rakkauskirjeiden ongelma on se, että kirjeet kertovat enemmän kirjoittajasta itsestään kuin niiden kohteesta, vaikka tarkoitus olisi sanoa, miten ihana toinen on. Toista kun ei voi omistaa, ei edes paperilla. En usko, että runon laatu on koskaan keikauttanut vastaanottajan rakkauden vaakakuppiin suuntaan eikä toiseen jos sen ajatus on ollut vilpittömästi tämä: *minä rakastan sinua*. Olen iloinen, etteivät runoilijat ole tajunneet tätä vielä. Älkää kertoko heille, en halua että kukaan lakkaa yrittämästä. Rakkausrunoista ja -lauluista on eniten, suorastaan korvaamatonta, hyötyä silloin, kun rakkaus loppuu tai kun joku on onnistunut kirjoittamaan jotain sellaista, mikä tavoittaa kuulijan oman olon.

Miten kirjoittaa rakkaudesta ilman pelkoa, kaipausta tai huumaa? Rakkaani ensimmäinen kirjelappunen minulle sisälsi kaksi sanaa: siinä luki *Selma kulta*. Se on paras rakkauskirje, jonka olen koskaan saanut, koska tunsin luissani, että hän tarkoitti joka kirjainta. Hän kirjoitti minua, ei itseään varten.

Tämän kirjoitettuani palaan katsomaan lappusta. Leukani loksahda auki. Olen muistanutkin väärin. Tyttöystäväni on lainannut paperille *Vestan juttele mulle*-kappaletta pari riviä, joiden alle hän on kirjoittanut Selma kulta. Ei saakeli, yksi kauneimmista muistoistani on omista aivoistani peräisin.

Suojelkaa runoilijoita, hinnalla millä hyvänsä. ☺

Selma Hopsu on kirjoittaja, joka lapsena teennäisesti nimesi päiväkirjansa. Nykyään hän on nolo vain kaikilla muilla elämän osa-alueilla.

Meillä oli hetki: kylmä kahvi mikroon pienessä takahuoneessa, jonka ikkunan takana lumi peitteli joulua odottavaa kaupunkia. Kynttilikön valossa ojensit Teemakin minulle, kun istuimme takahuoneen rapuilla ja juttelimme hetken muusta. *Varo, se on kuumaa*, sinä sanoit enkä minä polttanut itseäni kanssasi. Herkkyys on tietty jatkuva seuralainen, intohimo myös. Epätarkkarajainen valo paljastaa kaikenlaista eikä hämärä tavallaan lakkaa kutsumasta koskaan.

Tiskasin kupit käsin ennen kuin meidän piti palata takaisin suureen saliin. Käsivartemme koskettivat toisiaan, kun kuivasimme ne takaisin kaappiin. Tarvittaessa kokonainen viinitarha asettuu ihmisten välille.

Olen varma, että on paikkoja, joissa mahdottomat rakastavaiset asuvat. Vaikein on muisti, joka jää rakkauskirjeiden liepeille.

MATILDA KIRVELÄ

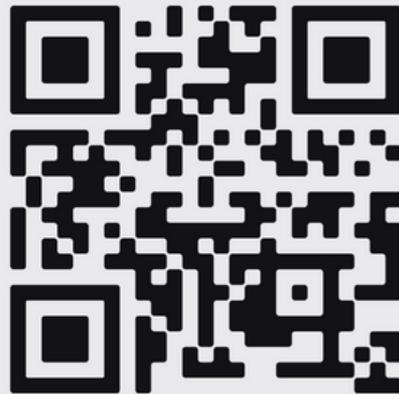

Pieni ja vihreä indiekustantamo
omäänisen ja marginaalisen
kirjallisuuden puolesta

Tutustu kustantamoon
ja teoksiimme

www.kaarnakustannus.com
[@kaarnakustannus](https://twitter.com/kaarnakustannus)

**Liity jäseneksi ja lunasta
kuukausittaisia etuja!**

TAKU

Taide- ja kulttuurialan
ammattijärjestö

Kirjallisuuden opiskelija,

tiesithän, että me TAKUssa huolehdimme
asemastasi työelämässä ja tuemme
oikeuksiasi opiskelijana.

Liity osaksi 3500

**taide- ja kulttuurialan asiantuntijan ja
opiskelijajäsenen joukkoa!**

Saat heti liityttyäsi rahanarvoisia etuja,
kuten maksuttomia koulutuksia, lakipalvelua,
palkkaneuvontaa, neuvoja työnhakuun,
alan oppaita ja palkkasuosituksen.

Kuulostaa hyvältä, eikö vaan?

Tutustu ja liity yhteisöömme!

www.taku.fi

MIMESIS RY